

Fındık

Sayı: 30 / KASIM 2023 - NİSAN 2024

GİRESUN TİCARET BORSASI YAYIN ORGANI

GİRESUN'DA GIDA SEKTÖRÜNE YENİ BİR SOLUK GATAM AÇILDI!

FINDIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ, SAMURAY ARISI
ÜRETİMİ İÇİN KURULACAK LABORATUVARIN
ÇALIŞMALARINI HIZLANDIRDI.

KARADENİZ FINDIK İHRACATÇI
BİRLİKLERİNDEN ÇİN'E TÜRK
FINDIĞI ÇIKARMASI

GRÜ'DE
KONFERANS

ŞİKAGO TÜRK TİCARET MERKEZİ GENEL
MÜDÜRÜ SUNUM YAPTI

FINDIK EKONOMİSİ
KİTABI

GİRESUN TİCARET BORSASI

“ Güvenli Depo, Yüksek Kalite, İyi Fiyat ”

FINDIK MÜZESİ KURULUYOR
GİRESUN FINDIĞI MARKALAŞIYOR !

Hamza BÖLÜK
YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sevgili Fındık Dergisi Dostları, bir sayıda daha sizlerle buluşmanın mutluluğunu ve gururunu yaşarken hepinizi sevgi ve saygı ile selamlıyorum.

Bu sayımızda sizlere Almanya'nın Hamburg kentinde yaptığımız ikili iş görüşmelerinden bahsetmek istiyorum. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı'nı idrak ettiğimiz böylesi bir dönemde Ülkemizin tüm dış piyasalardaki rekabet gücünü ve itibarını bizzat kendi gözlerimizle görmenin haklı gururunu yaşadık. Karşılaştığımız her ortamda yabancı alıcıların üyelerimizle yaptıkları görüşmelerde sıcak ilişki ve işbirliğine açık olduklarını gözlemledik.

Ziyaret ettiğimiz yerler arasında Waren Varein'a değinmeden geçemeyeceğim. Hamburg'un bir liman şehri olması ve oradaki ithalatçıların birliği olan Waren Varein'da ağırlanmamız Türk Fındık Sektörü adına çok gurur verici idi. Burada ikili işbirliğimizi nasıl geliştirebileceğimiz yönünde karşılıklı istişarelerde bulunduk, kendilerini daha yakından tanımak üzere Ülkemize davet ederek, firmalarımızı yakından tanımları üzerine kendileriyle sözleştik.

Yine Hamburg'daki ziyaretlerimiz çerçevesinde Türk Ticaret Ateşesi ve ekibi bizleri Hamburg'a indirdiğimiz andan itibaren hiç yalnız bırakmadılar. Almanya'da fındık ticaretinin geliştirilmesine yönelik kendilerinden çok değerli bilgiler aldık. Misafirperverlikleri için kendilerine müteşekkirimiz.

Sevgili Fındık Dostları,

Bu kadar güzel haberin yanında Fındık Sektöründe olumsuzluklar da olmuyor değil. Maalesef Ülkemizi 2017 yılından beri meşgul eden Fındık Kokarca Zararlısı'nın bu yıl daha da kardeş ilimiz Ordu'da ve ilçelerinde yoğun olarak faaliyet ve tahribat yaptığını gördük. Devletimizin Fındıkta Kokarca Eylem Planı hususunda açıklamalar yapmasına rağmen zararlının istilacı bir tür olmasından dolayı daha acil ve radikal önlemler alınması gerektiğini Ulusal Fındık Konseyi Başkanı olmam hasebiyle tüm platformlarda anlatmaya çalıştık. Ancak gelebildiğimiz nokta çok yavaş ilerleme kaydediyoruz. Karşımızdaki zararlı belki de fındıkta bugüne kadar karşılaşmadığımız tahribatlar yapacak bunun farkında değilmiyiz acaba? Topyekün bir mücadele yöntemiyle ancak bu zararı bertaraf edebiliriz. Belki de bertaraf edemeyeceğimiz kontrol altına almaya çalışacağız ve uzun yıllar boyunca bu durum gündemimizi işgal edecek. Bu vesileyle buradan tekrar çağrıda bulunmak istiyorum. Lütfen ve lütfen herkes kendi evinin önünü süpürürse biz bu kokarca zararlısını alt ederiz. Aksi halde Doğu Karadeniz Ekonomisi büyük tehdit altında kalacaktır. Hep birlikte hareket ederek Fındık Kokarca Zararlısı ile mücadele de duyarlı olalım.

Yeni sezonun fındıklarının yavaş yavaş yeşermeye başladığı bu dönemde içimiz kıpır kıpır adeta, çünkü yeni bir fındık sezonu bizde yeni heyecanlar yaratıyor. Rızkımızın bağlı olduğu fındığımız dallarda gelin gibi süslenmiş durumda. Bol ve bereketli bir fındığımız olmasını diliyorum öncelikle.

Bu vesileyle bir kez daha Fındıkta önümüzdeki sezon güzel bir ticaret yaşanmasını diliyorum, üreticimiz başta olmak üzere üyelerimizin ve tüm fındık paydaşlarının bereketli kazançlar elde etmesini dileyerek, hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

SAHİBİ
GİRESUN TİCARET BORSASI ADINA
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
HAMZA BÖLÜK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
GİRESUN TİCARET BORSASI
GENEL SEKRETERİ
EREN NİZAM

YAYIN KURULU
EREN NİZAM, LEVENT ŞAHİN, GÜRAY ZOMP,
KÖKSAL MAHANOĞLU

YÖNETİM YERİ
GÜRE MAH. ŞİT. P. ASTSB. KD. BÇVŞ.
ÖMER HALİSDEMİR CAD. NO:24
28000 GİRESUN
T: 0454 216 10 23
F: 0454 212 31 58
info@giresuntb.org.tr
www.giresuntb.org.tr

YAPIM

MARKO MEDYA
KALE MAH. FEVZİ PAŞA CAD. NO:4/A
MERKEZ/ GİRESUN
info@markomedyay.com
T: 0212 216 33 32

YAYIN DİREKTÖRÜ
YUNUS TÜRK
yunusturk@markomedyay.com

EDİTÖR
RESUL OĞUZHAN
resul@markomedyay.com

GRAFİK TASARIM
RESUL OĞUZHAN
resul@markomedyay.com

GİRESUN TİCARET BORSASI TARAFINDAN
ALTI AYDA BİR YAYIMLANIR VE ÜCRETSİZ
DAĞITILIR. GTB FINDIK DERGISİNDE YER
ALAN İMZALI YAZILAR, YAZARLARIN
KİŞİSEL GÖRÜŞLERİDİR,
GİRESUN TİCARET BORSASI'NI BAĞLAMAZ.
GTB FINDIK DERGISİNDE YER ALAN YAZI VE
FOTOĞRAFLARIN HER TÜRLÜ TELİF HAKKI
GİRESUN TİCARET BORSASI'NA AİTTİR.
İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK
DAHİ İKTİBAS EDİLEMEZ.

İÇİNDEKİLER

ŞİKAGO TÜRK TİCARET MERKEZİ GENEL MÜDÜRÜ SUNUM YAPTI

21 Aralık 2023 Perşembe günü saat 10.00'da, Amerika Birleşik Devletleri Chicago Kentinde bulunan ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteklediği Chicago Türk Ticaret Merkezi'nin Genel Müdürü Sn. Noyan CİRİTOĞLU, Kıta Amerika'sında ticaretini geliştirmek isteyenler için sundukları hizmetleri (şirket kuruluşu, pazar araştırması ve fizibilitesi, kurulacak şirket için personel bulunması, depo hizmeti, ofis hizmeti, danışmanlık) gibi bir çok alanda üyelerimize bilgi sunumu gerçekleştirdi.

UR-GE ÇERÇEVESİNDE HAMBURG TEMASLARI

Giresun Ticaret Borsası, Türk Fındık Sektörüne Yeni Bir Soluk Getirdi. Sektör Hamburg'da Gerçekleşen B2B Etkinliğinde Buluştu. Giresun Ticaret Borsası, Türk fındık sektörünün uluslararası ölçekte güçlendirmek ve küresel pazarlarda rekabet gücünü artırmak amacıyla Hamburg'da tarihi bir etkinliğe ev sahipliği yaptı.

GİRESUN VE DEĞERLERİ

Giresun, "Karadeniz bölgesinin doğu kesiminde şehir ve bu şehrin merkez olduğu il" diye tarif edilir ve popüler yazarlar tarafından milattan önce 670'lerde Karadeniz bölgesinde koloniler teşkil etmeye başlayan Miletoslular tarafından kurulduğu ileri sürülür. Hâlbuki bölgeye ilk olarak gelenler Orta Asya kökenli Turanî kavimlerden Kimmerler, İskitler ve İranî Persler yok farz edilir.

TEKNOPARK GENEL MÜDÜRÜ SUNUM YAPTI

Kurucu ortağı bulunduğumuz Giresun Teknopark'ın Genel Müdürü Dr. Muhammet Anıl KAYA; Aralık ayı meclis toplantımıza teşrif ederek, Giresun Teknopark'ın faaliyetleri, çalışma prensipleri ve teknopark'ın girişimcilere sağladığı pozitif faydalar ve destekler hakkında Meclis üyelerimize bir sunum gerçekleştirdi. Giresun Teknopark'ın faaliyetleri hakkında edindiğimiz bilgilerle gururlandık. İnşallah Giresun'a ve Bölgemize çok değerli katkılar sunacaktır. Kıymetli Genel Müdürümüze, teşrifleri ve bilgi sunumu için teşekkür ediyoruz.

GİRESUN TARIM İL MÜDÜRÜ BORSAMIZI ZİYARET ETTİ

İlimizde ve Bölgemizde yoğun olarak yaşanması muhtemel "Fındık Kahverengi Kokarca Zararlısı" ile mücadele için daha önce İl Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz ile 2020 Yılında yapmış olduğumuz işbirliğini bu sene de yenileyerek her ne kadar Doğu Karadeniz Bölgesi'nde Kahverengi Kokarca zararlısının yoğunluğu en az il olan Giresun'da tehlikeyi önceden bertaraf etmek amacıyla çalışmalara hız verdik ve sahadaki mücadelenin en verimli şekilde yapılabilmesi adına feromon tuzak temini için İl Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz ile protokolümüzü gerçekleştirdik.

Fındık Kahverengi Kokarcası'nın, Artvin ilinden giriş yaptığı 2017 Yılından bugüne kadar konuya olan hassasiyetimiz İl Müdürlüğümüz ile koordineli olarak devam etmektedir. Bu çerçevede hassasiyetleri için İl Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz Sn. Dr. Muhammed ANGİN nezdinde Tarım Teşkilatlarımızın tüm çalışanlarına teşekkür ediyoruz. İnşallah, Giresun Kalite Fındığı bu zararlıdan koruyarak Fındığımızın bereketli bir şekilde uzun yıllar Türk Ekonomisine katkı sağlayarak sürdürülebilirliği için paydaş kurum ve kuruluşlarla çalışmaya devam ediyor olacağız.

RESUN HOTEL İLE PROTOKOL

Giresunlu hemşehrimiz Ziya MUSAOĞLU ve ortaklarının kurarak tüm Giresun'lu hemşehrilerimize Ankara'da hizmet vermeye başladığı RESUN HOTEL ile kurumumuz ve camiamızın en iyi ve kaliteli hizmet alabilmesi adına indirim protokolü imzaladık. Giresun'lu iş adamlarımızın yapmış olduğu girişimciliği her alanda destekleyen bir kurum kültürü anlayışıyla değerli girişimcimize ve ortaklarına başarılar diliyoruz. Desteklerimiz, her alanda Giresun adını yükselten ve yücelten girişimcilerimizle. Girişimciliğin en zor olduğu dönemlerde insanların iş yapma isteklerini bizlerde destekliyor ve artmasını diliyoruz. Bu çerçevede ziyaretleri için RESUN Hotel'e ve kıymetli girişimcisi Ziya MUSAOĞLU'na teşekkür ediyoruz.

URGE TOPLANTISI

Ticaret Bakanlığı tarafından desteklenen Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (UR-GE) Proje Desteği çerçevesinde yürütölmekte olan "Giresun Fındık ve Fındık Mamulleri İşbirliği Kümesi" isimli projemizin, Kasım ayı sonunda Almanya'nın Hamburg kentinde, gerçekleştirilecek iş görüşmeleri öncesinde, Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza Bölük, Meclis Başkanımız Ertaç Öztürk, Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerimizle birlikte katılımcı üye firmalarımız ile toplantı gerçekleştirerek istişarelerde bulunduk. Made İn Giresun Kalite Garanti

Markası çerçevesinde potansiyel Türk Fındığının alıcısı ithalatçı firmalarla, yeni ihracat yapacak firmalarımızı bir platformda buluşturarak daha fazla Fındık ve katma değerli ürün ihracatının önünü açmak üzere çalışmalarımıza hız vererek devam ediyoruz. Türkiye'nin Fındık ihracatındaki potansiyelini katma değerli ürünlerle bir adım ötesine götürmenin hedefindeyiz ve bu yönde bu ziyaret sonrasında statejik olarak belirlediğimiz ölkelerde üyelerimizin de katılımlarıyla fuar standlı katılımlarla çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bu projede yanımızda olan katılımcı üye firmalarımıza teşekkür ediyoruz.

M.RİFAT HİSARCIKLIOĞLU'NA EUROCHAMBERS BAŞKANLIK DİVANINDA YENİ GÖREV

Avrupa Odalar Birliği'nin (Eurochambres) Genel Kurulu neticesinde 2024-2025 yılları arasında Eurochambres Başkanlık Divanı'nda Başkan Yardımcısı olarak görevini sürdürecekt olan Başkanımız M.Rifat Hisarcıklıoğlu'nu tebrik eder, görevinde başarılar dileriz.

KOKARCA İLE MÜCADELE İÇİN KARŞILIKLI GÖRÜŞ ALIŞVERİŞİ YAPILDI

Fındık Kahverengi Kokarcası ile mücadele çalışmaları çerçevesinde Borsamıza ve Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza BÖLÜK'e ziyaret gerçekleştiren Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürü Dr. Metin TÜRKER, Bitki Sağlığı Araştırmaları Daire Başkanı Dr. Suat KAYMAK, İl Tarım ve Orman Müdürü Dr. Muhammet ANGİN ve Fındık Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. Aysun AKAR ile kahverengi kokarca mücadele stratejisi konusunda karşılıklı görüş alışverişinde bulunarak, mücadele hususunda kurumlar arası işbirliğinin artırılması ve ortak hareket etme doğrultusunda mutabık kaldık. Ziyaretleri ve bu zararlının ilimize vermesi muhtemel zararlar hususundaki önleyici faaliyetleri ve hassasiyetleri için Tarım ve Orman Bakanımız Sn. Dr. İbrahim YUMAKLI beyefendi başta olmak üzere değerli teşkilat mensuplarına şükranlarımızı sunuyoruz.

BAŞKANIMIZIN ÖĞRETMENLER GÜNÜNÜ KUTLADIK

Aynı zamanda Emekli Edebiyat Öğretmeni olan Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza BÖLÜK'ün, Öğretmenler Gününü, borsa personeli arkadaşlarımızla kutladık. Kendilerine sağlık ve huzurlu bir ömür diliyoruz.

LİSANSLI DEPO TEBLİĞİYLE İLGİLİ AÇIKLAMA

2 Aralık 2023 Tarih ve 32387 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Fındık Lisanslı Depo Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" çerçevesinde, asgari 10 BinTon ile kurulmasına izin verilen fındık lisanslı depo tesisleri için bu şart asgari 5 Bin Tona indirilmiş bulunmaktadır.

Bilindiği üzere Kasım 2021'de Borsamız yerleşkesinde Ticaret Bakanlığı ve konuyla ilgili bir çok kuruluşun yetkililerinin katılımıyla gerçekleştirilen, "Fındık Lisanslı Depo Çalıştayı" çerçevesinde, fındık lisanslı depo tesisinin kuruluşu için 10 Bin Ton kapasite istenmesi şartının sistemin gelişimine ve yaygınlaşmasına olanak sağlamadığı dolayısıyla asgari kapasite şartının 10 Bin Tondan, 5 Bin Ton'a çekilmesinin fındık lisanslı depolarının taban yayılmasına ve yaygınlaştırılmasına olumlu etkileri olacağını ifade etmiştik.

Israrlı çabalarımızın sonucunda yapılan bu tebliğ değişikliğiyle fındık lisanslı depolarının kuruluşunun ve yaygınlaşmasının hızlanacağına inanıyoruz. Çünkü bu yönde talepler vardı. Sektördeki müteşebbislerin bu değişiklikte en kısa sürede yatırımlarına başlayacağını düşünüyoruz.

Piyanın arz ve talep dengesinin doğru orantılı oluşmasına olumlu faydalar sağladığını düşündüğümüz lisanslı depoculuk sisteminin bu tebliğ değişikliğiyle lisanslı depoların çoğalmasına bu sayede fındıktaki emanet sistemindeki yaşanan olumsuzlukların azalmasına, daha yönetilebilir bir hale gelmesine ve piyasa derinliğinin gelişmesine çok olumlu katkılar sunacağını düşünüyor ve umuyoruz. Hep dediğimiz gibi fındık lisanslı depoculuğunda tek olmak istemediğimizi, daha da yaygınlaşmasını arzuladığımızı ve bu sistemin Türk Fındığı'nda üretim-ticaret-ihracat ekseninde planlanabilir ve ülkemiz lehine yönetilebilir, istikrarlı her kesimin memnun olabileceği bir rol model olacağını defaaten ifade etmiştik.

Özetle lisanslı depoculuk sistemine en uygun ürünün fındık olduğunu bir kez daha yineliyoruz. Öyle ki ülkemizin dış piyasalardaki fındık piyasa liderliğinin de fındık lisanslı depo sistemiyle daha etkin hale

geleceğini ve dış piyasadaki rakiplerimize fark yaratacağını düşünüyoruz. Yeter ki bu değişiklikle sağlanan avantajların başka başka enstrümanlarla geliştirilmesine imkan tanınsın. Bizler bu yöndeki görüş ve önerilerimizin bundan önce olduğu gibi bundan sonra da sıkı takipçisi olmaya devam ediyor olacağız.

Dünya'da ve Türkiye'de ilk ve tek olma özelliği bulunan Fındık Lisanslı Depoculuğu sisteminin gelişimine bu tebliğ değişikliğiyle katkı sağlayan başta Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN olmak üzere Ticaret Bakanımız Sn. Prof. Dr. Ömer BOLAT'a, Ticaret Bakan Yardımcımız Sn. Sezai UÇARMAK'a, İç Ticaret Genel Müdürü Sn. Adem BAŞER'e, Lisanslı Depo Daire Başkanı Sn. Av. Bahar EMRE'ye ve emeği geçen herkese, camiamız adına teşekkür ediyorum. Umarım gelecek günlerde yeni fındık lisanslı depoların kuruluşuna hep birlikte şahitlik ederiz.

UR-GE ÇERÇEVESİNDE HAMBURG TEMASLARI

Giresun Ticaret Borsası, Türk Fındık Sektörüne Yeni Bir Soluk Getirdi.

findık üreticilerine küresel pazarda daha etkin bir varlık sergileme fırsatı sağladı.

şirket, küresel ithalatçılarla gerçekleştirdikleri 70'den fazla ikili iş görüşmesiyle yeni iş bağlantıları kurdu.

Sektör Hamburg'da Gerçekleşen B2B Etkinliğinde Buluştu. Giresun Ticaret Borsası, Türk fındık sektörünü uluslararası ölçekte güçlendirmek ve küresel pazarlarda rekabet gücünü artırmak amacıyla Hamburg'da tarihi bir etkinliğe ev sahipliği yaptı. 28 Kasım 2023 tarihinde gerçekleşen bu önemli buluşma, Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı'nın destekleriyle hayata geçirildi. Etkinlik, Giresun'un kalitesiyle öne çıkan fındık mamulleri sektörüne yepyeni bir soluk getirirken, aynı zamanda Türk

Sektörde bir ilk

Sektörde bir ilki temsil eden etkinlik, Türk fındık mamulleri üreticilerini, Alman ve İtalyan iş insanlarıyla bir araya getirerek önemli iş bağlantılarının kurulmasına olanak sundu. Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı'nın katkılarıyla, Giresun Ticaret Borsası tarafından koordinasyonu sağlanan UR-GE Projesi çerçevesinde gerçekleştirilmiş etkinlik süresince, Türk fındık mamulleri sektöründen 9 yararlanıcı

Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük, yaptığı açıklamada, "Bu türden uluslararası etkinlikler, Türk fındık sektörünün benzersiz kalitesini ve çeşitliliğini dünya genelinde vurgulamak adına kritik bir platform sunuyor. Aynı zamanda, sektördeki tüm paydaşlar arasındaki iş birliklerini güçlendirerek küresel pazarda daha etkili bir rekabet avantajı elde etmemize olanak sağlıyor.

Bu etkinlik, sadece ürünlerimizi tanıtmakla kalmayıp aynı zamanda sektörümüzü uluslararası bir çapta temsil etme amacımız doğrultusunda önemli bir adımı simgeliyor" dedi. Waren-Verein'a ziyaret gerçekleştirildi.

arasında yapılan görüşmeler, "Made in Giresun" girişiminin uluslararası ölçekteki bilinirliğini artırma hedefi etrafında şekillendi. İki kurum arasındaki iş birliği fırsatlarını değerlendirmek adına detaylı bir müzakere süreci başlatıldı.

Giresun'un kalite standartlarını ve zengin fındık mirasını vurgulamak üzere etkinlik için özenle seçildi. Kavrulmuş Giresun fındığı, kendine özgü lezzeti ve aromasıyla hem misafirlerin hem ithalatçıların beğenisini kazandı. Ayrıca, özenle hazırlanan fındık ezmesi ve fındık krokanı gibi ürünler, Giresun'un gastronomik çeşitliliğini vurgulayarak, katılımcılara Giresun'un fındık ürünleri konusundaki üstün kalitesini deneyimleme imkânı sağladı.

Giresun Ticaret Borsası, Waren-Verein ziyareti süresince kurumsal iş birliklerini güçlendirmeye yönelik önemli adımlar attı. Bu özel ziyaret süresince, Giresun Ticaret Borsası ve Waren-Verein üst düzey yetkilileri

Ürün kalitesi, sürdürülebilirlik, pazarlama stratejileri ve lojistik konuları gibi önemli hususlar ele alındı. Giresun'un eşsiz fındık ürünleri tanıtıldı. Kavrulmuş Giresun fındığı, lezzetli fındık ezmesi ve enfes fındık krokanı gibi ürünler,

MHP İL BAŞKANIN'DAN GTB'Yİ ZİYARET

MHP Giresun İl Başkanı Abdullah Karaosmanoğlu ve beraberindeki yönetim kurulu üyelerini borsamızda ağırladık. Nazik ziyaretleri için teşekkür ediyoruz.

ZAFER PARTİSİ GENEL BAŞKANI PROF. DR. ÜMİT ÖZDAĞ'DAN ZİYARET

Zafer Partisi Genel Başkanı Prof. Dr. Ümit ÖZDAĞ, Genel Başkan Yardımcıları Hakan AKŞİT ve Av. Sevdagül TUNÇER ile Giresun İl Başkanı Bedrettin ÖZDEMİR'den oluşan heyet borsamızı ziyaret etti. Nazik ziyaretlerinden ötürü kendilerine teşekkür ediyoruz.

GRÜ'DE KONFERANS

Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza BÖLÜK, Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Mevlâna Celaledin'i Rumi konferans salonunda, Giresun Üniversitesi Öğrencileri ve Öğretim üyeleri ile buluştu. Fındık Piyasasında Güncel Gelişmeler konulu konferansta, başkanımız Hamza BÖLÜK, Giresun Ticaret Borsası ve Fındığın Tarihçesinden,

yıllar bazında kategorize edilmiş; fındık üretim alanları, üretim miktarları, ihracat verileri, dünya üzerinde fındığa bakış, fındık tarımında verimlilik, sürdürülebilirlik, rekabet gibi birçok konu başlığında veriler üzerinden sunum gerçekleştirdi. Daha sonra soru-cevap kısmına geçilen bölümde, öğrencilerden gelen sorulara samimi ve aydınlatıcı cevaplar veren

Başkanımız, konferansı tamamlamış oldu. Başta Giresun Üniversitesi Rektörümüz Sn. Prof. Dr. Yılmaz CAN olmak üzere bizleri davet eden Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Sn. Prof. Dr. Kurtuluş Yılmaz GENÇ ile konferansa iştirak eden tüm öğretim üyelerimize ve öğrenci kardeşlerimize teşekkür ederiz.

ŞİKAGO TÜRK TİCARET MERKEZİ GENEL MÜDÜRÜ SUNUM YAPTI

21 Aralık 2023 Perşembe günü saat 10.00'da, Amerika Birleşik Devletleri Chicago Kentinde bulunan ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteklediği Chicago Türk Ticaret Merkezi'nin Genel Müdürü Sn. Noyan CİRİTOĞLU, Kıta Amerika'sında ticaretini geliştirmek isteyenler için sundukları hizmetleri (şirket kuruluşu, pazar araştırması ve fizibilitesi, kurulacak şirket için personel bulunması, depo hizmeti, ofis hizmeti, danışmanlık) gibi bir çok alanda üyelerimize bilgi sunumu gerçekleştirdi. Üyelerimizin soru ve cevapları bir sonraki aşamada neler yapılacağı hususunda yol haritasının çizilmesi noktasında karşılıklı görüş alışverişinde bulunularak toplantı sonlandırıldı. Üyelerimizin ve Giresun Fındığının daha iyi pazarlarda hak ettiği yeri alabilmesi için çalışmalarımıza aralık vermeden hız vermeye devam ediyorum olacağız.

TEKNOPARK GENEL MÜDÜRÜ SUNUM YAPTI

Kurucu ortağı bulunduğumuz Giresun Teknopark'ın Genel Müdürü Dr. Muhammet Anıl KAYA; Aralık ayı meclis toplantımıza teşrif ederek, Giresun Teknopark'ın faaliyetleri, çalışma prensipleri ve teknopark'ın girişimcilere sağladığı pozitif faydalar ve destekler hakkında Meclis üyelerimize bir sunum gerçekleştirdi. Giresun Teknopark'ın faaliyetleri hakkında edindiğimiz bilgilerle gururlandık. İnşallah Giresun'a ve Bölgemize çok değerli katkılar sunacaktır. Kıymetli Genel Müdürümüze, teşrifleri ve bilgi sunumu için teşekkür ediyoruz.

YEREL BASINDAN BAŞKANIMIZA ZİYARET

İlimizde faaliyet gösteren yerel gazetelerin imtiyaz sahiplerini borsamızda ağırladık. Nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ediyoruz.

2023 YILI TÜRKİYE FINDIK İHRACATI SIRALAMASI AÇIKLANDI

Karadeniz Findık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği kayıtlarına göre 2023 yılında en fazla findık ihracatı yapan ilk 20 firma açıklandı.

Listede üye firmalarımızdan;

- Yavuzkan Hazel Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. - 3. Sırada
- Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. - 4. Sırada
- Ahmet Ak Gıda ve Tüketim Mad. San. ve Paz. Ltd. Şti. - 7. Sırada
- Noor Findık San. ve Tic. A.Ş. - 8. Sırada
- Mehmet ve Şahap Bozbağ Findık San. Ltd. Şti. - 17. Sırada

Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. - 18. Sırada yerlerini aldılar.

Ayrıca İstanbul Findık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği kayıtlarına göre 2023 yılında en fazla findık ihracatı yapan ilk 20 firma da açıklandı.

Bu listede de Giresun Ticaret Borsası üye firmalarımızdan;

- Kümbetli Tarım Ürünleri Sanayi ve Tic. A.Ş. - 14. Sırada
- Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti. - 20. Sırada

yerlerini aldılar.

Bizlere bu gururu yaşatan ilimizin ve bölgemizin güzide firmalarının başta kurucuları olmak üzere tüm emekçilerine teşekkür ediyoruz.

2023 YILINDA EN FAZLA FINDIK İHRACATI YAPAN KARADENİZ FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ÜYESİ İLK 20 FİRMA				
Sıra	Firma Adı	Hiktar (Kg)	Değer (\$)	
1	FERRERO FINDIK İTHALAT İHRACAT VE TİCARET A.Ş.	ARSIN/TRABZON	*	249.851.000
2	DURAK FINDIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ÜNYE / ORDU	21.723.376	148.232.696
3	YAVUZKAN HAZEL GIDA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	BULANCAK / GİRESUN	*	133.159.704
4	YAVUZ GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	GİRESUN	15.660.541	107.057.625
5	GÜRSOY TARIMSAL ÜRÜNLER GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ORDU	5.449.373	40.343.684
6	SABIRLAR FINDIK İHR. LTD.ŞTİ.	TRABZON	5.360.940	38.000.155
7	AHMET AK GIDA VE TÜKETİM MAD. SAN. VE PAZ. LTD.ŞTİ.	TİREBOLU/GİRESUN	*	36.380.509
8	NOOR FINDIK SAN.VE TİC.A.Ş.	GİRESUN	*	31.079.976
9	POYRAZ POYRAZ FINDIK ENTEGRE SAN. VE TİC. A.Ş.	ORDU	4.698.812	29.807.019
10	ŞENOCAK GIDA FINDIK ENTEGR. TURİZM. İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	ORDU	4.041.005	27.458.707
11	ÖZGÜN GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	TRABZON	*	*
12	ÖZYILMAZ FINDIK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	ÇARŞAMBA/SAHSUN	*	25.116.852
13	NİPİKS ORGANİK TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İZMİR	3.107.252	*
14	USLU TARIM ÜRÜNLERİ VE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	ÜNYE/ORDU	2.854.280	18.411.784
15	ASHA KUYUMÇULUK GIDA TAR.ÜR.ZİR.HÜC.NAK.İNS.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	ÇARŞAMBA/SAHSUN	*	16.930.561
16	DOST FINDIK SAN. VE TİC.LTD.ŞTİ.	ÜNYE/ORDU	*	11.393.433
17	MEHMET VE ŞAHAP BOZBAĞ FINDIK SAN.LTD.ŞTİ.	BULANCAK/GİRESUN	*	*
18	KARADERE TARIM ÜRÜNLERİ GIDA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	ESİTİYE/GİRESUN	372.000	3.187.336
19	*	*	*	*
20	BURAK TARIM ÜRÜNLERİ TİCARET LTD.ŞTİ.	ÜNYE/ORDU	*	*

(*) İlgili firma açıklanmasını istemediğini bildirmiştir.

İSTANBUL FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATÇILAR BİRLİĞİ 2023 YILI FINDIK İHRACATINDA İLK 20 FİRMA

Sıra	Firma Unvanı	Değer (USD)	Miktar (Kg)
1	BALSU GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.	177.184.985	25.737.311
2	OFİ TARIM SAN. VE TİC. A.Ş.	161.089.459	26.270.920
3	FERRERO FINDIK İTHALAT İHRACAT VE TİCARET A.Ş.	128.337.786	*
4	RONLY GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.	*	*
5	AYDIN KURUYEMİŞ SANAYİ VE TİC. A.Ş.	40.268.027	*
6	KARİMEX GIDA SANAYİ VE DİŞ TİCARET LTD. ŞTİ.	26.384.783	*
7	*	*	*
8	ERÇAL FINDIK OTOMOTİV SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	14.911.106	*
9	SEP GIDA PAZARLAMA İÇ VE DİŞ TİC. A.Ş.	14.519.440	*
10	ÇAKMAKLAR GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	12.950.503	*
11	AYCAN ENTEGRE GIDA A.Ş.	12.826.332	*
12	TURAL GRUP DİŞ TİC. LTD. ŞTİ.	*	*
13	HASBİL TARIM ÜRÜN. İHR. İTH. PAZ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	6.032.878	*
14	KÜMBETLİ TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİC. A.Ş.	*	*
15	HRV GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	*	*
16	KARIN GIDA SAN. VE TİC. A.Ş.	*	*
17	*	*	*
18	BURAK TARIM ÜRÜNLERİ TİCARET LTD.ŞTİ.	2.695.437	390.150
19	ALBEDO GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	1.425.749	208.760
20	KARADERE TARIM ÜRÜNLERİ GIDA SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	1.257.000	140.000

GİRESUN BELEDİYE BAŞKANI AV. AYTEKİN ŞENLİKOĞLU'NDAN ZİYARET

Giresun Belediye Başkanı Av. AYTEKİN ŞENLİKOĞLU ve beraberindeki heyeti borsamızda ağırladık. Nazik ziyaretlerinden ötürü Başkanımıza teşekkür ederiz.

HALK BANKASI BÖLGE KOORDİNATÖRÜ'NDEN ZİYARET

Halk Bankası Trabzon Bölge Koordinatörü Ömer BATUR, Giresun Şube Müdürü Önder GÖKÇE ve Kobi Müşteri Temsilcisi Şükrü IŞIK'tan oluşan heyet, Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza BÖLÜK'ü makamında ziyaret etti. Nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ederiz.

BAŞKANIMIZ, YILLAR SONRA TEKRAR HAMDİ BOZBAĞ ANADOLU LİSESİ'NDE

Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza BÖLÜK, yıllar önce edebiyat öğretmenliği yaptığı Hamdi Bozbağ Anadolu Lisesi'nde öğrencilerle buluştu. Hayatta hedef belirleme ve sevgi ve mutluluğun önemi ile ilgili öğrencilerle sohbet eden Başkanımız, İş hayatı ile ilgili de öğrencileri aydınlatıcı bilgiler verdi.

GTB - DOĞA KOLEJİ İŞBİRLİĞİ

Giresun Doğa Koleji Halk ilişkiler Müdürü Solmaz ESEN ve Uzman İclal EKER BAYRAM, Yönetim Kurulu Başkanımız Hamza BÖLÜK'ü makamında ziyaret ederek Giresun Ticaret Borsası ve Giresun Doğa Koleji arasında gerçekleştirilen eğitim sözleşmesine imza attılar. Üyelerimiz için geçerli olan indirimli fiyat avantajlarının yer aldığı bu sözleşmenin, Giresun Ticaret Borsası ve Giresun Doğa Koleji eğitim camiası adına hayırlı olmasını dileriz.

GİRESUN DOĞA KOLEJİ - GİRESUN TİCARET BORSASI EĞİTİM SÖZLEŞMESİ

Giresun Doğa Koleji ile Giresun Ticaret Borsası aşağıdaki kriterlerde anlaşmaya vararak bu Eğitim Sözleşmesi'ni imzalamışlardır.

KAPSAM:

Giresun Doğa Koleji tarafından Giresun Ticaret Borsası üyelerine özel avantaj sunabilmek ve güzel iş duyurusunu yapabilme.

PROTOKOL HÜKÜMLERİ:

1. Giresun Doğa Koleji eğitim hizmetlerinde Giresun Ticaret Borsası üyelerine Doğa Koleji Giresun Kampüsü'nde yapılacak olan yeni kayıtlar için 2024-2025 eğitim ve öğretim döneminde 10.000 TL'ye kadar indirim sunacaktır. Giresun Ticaret Borsası 2024 yılında 10.000 TL'ye kadar indirim sunacaktır.
2. Giresun Ticaret Borsası üyelerine indirimli fiyat avantajlarının yer aldığı bu sözleşmenin, Giresun Ticaret Borsası ve Giresun Doğa Koleji eğitim camiası adına hayırlı olmasını dileriz.
3. İndirim, borsanın borsası ile belirlenecek, yemek, içecek ve servis ücretleri indirim kapsamına dâildir.
4. İndirim, sadece Giresun Ticaret Borsası üyelerine özel olarak geçerli olup başka iş kollarına dâildir.
5. Giresun Ticaret Borsası üyelerine indirim hak kazanmak için kampüslerde personeli kimlik kartı yada resmi belge göstermek zorundadır.
6. Kayıtlar, Giresun Doğa Koleji kayıt kabul şartları ve kontenjan bulumları dahilinde gerçekleştirilecektir.

GİRESUN DOĞA KOLEJİ

Solmaz ESEN

GİRESUN TİCARET BORSASI

İclal EKER BAYRAM

Yarımlan gelecek, dünyayı değiştirecek; yaratan, beğenen ve yetkin nesiller Doğa Koleji'nde yetişir.

CHP BELEDİYE BAŞKAN ADAYI FUAT KÖSE'DEN ZİYARET

Cumhuriyet Halk Partisi Giresun Belediye Başkan adayı Fuat KÖSE ve İl Başkanı Dr. Gökhan ŞENYÜREK ile beraberindeki heyet borsamızı ziyaret ettiler. Başkanımız Hamza BÖLÜK ve Yönetim Kurulu üyelerimizin de bulunduğu ziyarette, 2024 yılı yerel seçimlerinin ülkemiz ve ilimiz adına hayırlara vesile olması temennisi dile getirildi. Nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ederiz.

GENÇ GİRİŞİMCİLERDEN ZİYARET

Giresun Genç Girişimciler Kurulu Borsamızı ziyaret etti. Başkanımız Hamza BÖLÜK'ün makamında kabul ettiği Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Ercan GÜNAYDIN ve beraberindeki kurul üyeleri; bölgedeki genç girişimcilerin yeteneklerini ve enerjilerini en iyi şekilde kullanmalarını sağlamak, onlara destek olmak ve bölgenin ticaretine yenilikler getirmek amacıyla planladıkları çalışmalar hakkında fikir alışverişinde bulundular. Nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ederiz.

İYİ PARTİ HEYETİNDEN ZİYARET

İYİ Parti Giresun Belediye Başkan adayı Harun CİCİ ve İl Başkanı İnan TAŞGÖZ ile beraberindeki heyet borsamızı ziyaret ettiler. Başkanımız Hamza BÖLÜK ve Yönetim Kurulu üyelerimizin de bulunduğu ziyarette, 2024 yılı yerel seçimlerinin ülkemiz ve ilimiz adına hayırlara vesile olması temennisi dile getirildi. Nazik ziyaretleri için kendilerine teşekkür ederiz.

GİRESUN İLİ MÜŞTEREK ODA BORSA TOPLANTISI EV SAHİPLİĞİMİZDE YAPILDI

Giresun Ticaret Borsası ev sahipliğinde Oda-Borsa ortak toplantısı gerçekleştirildi. Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Bölük'ün ev sahipliğinde yapılan toplantıya Giresun Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Çakırmelikoğlu, Bulancak Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu

hakkında değerlendirmelerde bulunuldu. Oda-Borsa ortak toplantısında alınan kararlar ise şöyle;

- Finansmana erişimde yaşanan sorunların her geçen gün artması ve akabinde yüksek faiz oranları ile taksit sayısının darlığı işletmelerimizi mağdur etmektedir. Hayatın normal seyri ve KOBİ tarzında işletmelerimizin ayakta kalabilmesi adına ticari kredi destek paketinin devreye alınması ya da esnaf kredi kooperatifleri gibi bir yapılanmaya gidilmesi şarttır.

- İşletmelerimizin ara eleman sorunu her geçen gün artmaktadır. Daha önceden imalat sektörünü kapsayan nitelikli eleman sorunu bugün perakende sektörünü de etkilemeye başlamıştır. Ticaret liseleri ile meslek liselerinin aktif hale dönüştürülmesi ve ara eleman sorununun çözümü için planlamalar yapılması gerekmektedir.

- Uzun zamandır bekleyen Giresun turizmi için önemli bir proje olan yaylalarımızdaki imar sorununun (1/1000 ölçekli) çözümü turizm yatırımcılarımızın en önemli talebidir. Kulakkaya ve Kümbet başta olmak üzere turizm sahalarında imar düzenlemesi ile mevcut tesislerin modern yapıya kavuşturulması kamu özel sektör işbirliği ile sağlanmalıdır.

Başkanı Ali Fatoğlu, Giresun Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı N.Şükrü Ataün ile borsa ve odaların yönetim kurulu üyeleri ile genel sekreterleri iştirak etti.

Toplantıda İlimizin yatırım öncelikleri, iş dünyasının finansmana erişimi ve piyasanın genel durumu

gerçekleştirilen 3. ve 4. OSB Giresun Güney Çevre Yolu yatırımlarının altyapı ve projesinin nihayete ulaştırılması kamulaştırma aşamaları resmi gerekmektedir. İlimizin sahil hüviyete büründürülerek çözüme bandında yer alan dört ilçe ve Ordu kavuşturulmalı, ayrıca İli Gülyalı ilçesini kapsayan projenin Şebinkarahisar-Alucra ve Çamoluk 2024 yılı yatırım programına bölgelerini kapsayacak olan 5. OSB alınması iş dünyasının en önemli kuruluşu gerçekleştirilmelidir. talebidir.

- Bölgemizin işçi ve işveren maliyetlerinin yüksek olması sebebiyle istihdama yönelik teşviklerin (sigorta işveren desteği oranının yükseltilmesi) pozitif manada gündeme alınması, revize edilmesi ve kalıcı hale dönüştürülmesi gerekmektedir. Ayrıca Giresun'un yer aldığı 5. teşvik kapsamının 4. kapsam kriterlerine büründürülme konusu şu an konuşulmakla birlikte, böyle bir uygulamanın ilimiz başta olmak üzere kalkınmada öncelikli vilayetler adına sıkıntılar doğuracağı bilinerek, bu yönde bir uygulamanın kabul edilemeyeceği dikkate alınmalıdır.

- Giresun sınırları içi bahçelerde görülen fındık kokarca (kahverengi) zararlısı ile ilgili ilimizdeki kurumlarla işbirliği yapılması öncelikli çalışmalar içinde yer almalıdır.

- Samsun'dan Sarp'a (Samsun - Ordu - Giresun - Trabzon - Rize - Artvin)'e kadar planlanan ve şu an ilgili bakanlığın taslak çalışmaları kapsamında yer alan demiryolu projesinin 2024 yılı yatırım programına mutlak alınması gerekmektedir. Giresun'un araç trafiği başta olmak üzere ticari ve sosyal yapıyı da pozitif etkileyecek,

- Fındık Müzesi kurulumu için alan tahsisinin gerçekleştirilmesi ve kuruluş safhalarına geçilmesi ve aynı zamanda Giresun Merkez ve İlçeleri olmak üzere büyük metropollere dönüş istikametinde fındık satış kümelenme merkezlerinin yapılması istenmektedir. Fındıkta arz-talep dengesini ve uluslararası rekabetimizi artırmaya matuf lisanslı depoculuk yatırımlarının biziatihi devlet yatırımı şeklinde gerçekleştirilmesinin sağlanması talep edilmektedir. Sanayide yeşil dönüşüm ve yapay zekâ çalışmalarının fırsata dönüştürülmesi için farkındalık sağlama adına Üniversite-Sanayi iş birliğinin hayata geçirilmesi planlanmalıdır.

- Fındık kırma ve işleme tesislerindeki kapasite fazlası. Firmalara yeni işleme tesisleri kurulmasına ilişkin herhangi bir yatırım desteği verilmemesi ve söz konusu teşvik fonlarının, katma değerli ürün imalatına ilişkin beceri ve kapasitelerinin artırılması mevcut tesislerin Ar-Ge yatırımları için kullanılması gerekmektedir. Ülkemizde fındık işleme tesisleri açısından büyük bir kapasite fazlası bulunmaktadır. Ortalama fındık rekoltesi 650 Bin Ton kabuklu olarak gerçekleşmesine rağmen mevcut işleme tesisleri yıllık kapasitesinin toplam 1.800.000 Ton kabuklu fındık civarında olduğu tahmin

edilmektedir. Yatırım teşviklerinin, ülkemize daha fazla döviz girdisi kazandıracak katma değerli üretime yönlendirilmesi gerekmektedir. Fındık Tanıtım Grubunun yeniden faaliyete geçirilmesi gerekmektedir.

- 2017 Yılında Fındık Tanıtım Grubunun kapatılması sonrasında tanıtım ve pazarlamaya ayırabileceği bütçeleri kısıtlı olan Fındık ve Mamulleri İhracatçı Birliklerine tanıtım amacıyla kullanabilecekleri bir fon tahsis edilmesi gerekmektedir. Türk Fındığının büyük çoğunluğu Avrupa Birliği ülkelerine ihraç edilmekte olup, ihracatı sürdürülebilir bir şekilde artırmak için, Avrupa pazarına olan bağımlılığı azaltıp alternatif ülkelere daha fazla açılmak gerekmektedir. Hindistan, Çin Halk Cumhuriyeti, Japonya, ABD ve Rusya Federasyonu gibi hedef pazarlarda, başta içerdiği zengin besin ve sağlığa yararları olmak üzere Türk Fındığının tanıtımına yönelik projeler gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir. Son yıllarda Fındığın Diyabete olan etkileri, Karadeniz İhracatçı Birlikleri ile Giresun Ticaret Borsası'nın "Fındığın Obez Olgulara Etkileri Projesi" çerçevesinde fındığın sağlıklı yaşam üzerine etkileri ispatlanmıştır. Bilinmektedir ki 2005 Yılında Çin Halk Cumhuriyetine 500 Ton olarak gerçekleştirilen İhracat miktarları bugün 15 Bin Ton civarlarına ulaşmıştır. Yine Çin Halk Cumhuriyeti tarafından özellikle Giresun Kalite Fındık çeşidi talep edilmektedir. Dolayısıyla bu madde Giresun Kalite fındık çeşidinin pazarlanabilmesi adına tanıtım faaliyetlerine hız verilmelidir.

GİRESUN'DA GIDA SEKTÖRÜNE YENİ BİR SOLUK GATAM AÇILDI!

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Rekabetçi Sektörler Programı kapsamında yürütülen INNOFOOD Projesi'nin bileşeni olarak, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi ve Giresun Ticaret Borsası iş birliğiyle kurulan Gıda Araştırma ve Test/Analiz Merkezi - GATAM'ın açılış töreni, 9 Mart 2024 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır'ın teşrifleriyle gerçekleştirildi.

INNOFOOD Projesi kapsamında hayata geçirilen Giresun Gıda Araştırma ve Test/Analiz Merkezi - GATAM, 880 metrekaare kapalı alana sahip modern bir tesiste hizmet vermeye başlayacak. 52 adet modern laboratuvar cihazı ile donatılmış olan GATAM, bölgedeki gıda işletmelerinin ve ihracatçıların ihtiyaç duyduğu analizleri akredite olarak yapma imkanı sunacak.

Giresun Ticaret Borsası bünyesinde yer alan GATAM'dan, Giresun ve öncelikle yakın bölgelerdeki başta fındık üreticileri ve işletmeleri olmak üzere çay, sebze-meyve, arı ürünleri

ve su ürünleri üreten gıda üreticileri faydalanabilecektir. Bölgedeki KOBİ'ler ihtiyaç duydukları aflatoksin, yağ asitleri gibi ileri seviye analizler ile yaş kimyasal analizler ve mikrobiyolojik analizler yaptırabilecekler. Ayrıca tüm gıda ürünlerinde bölgede yapılamayan ağır metal ve element analizleri ile pestisit analizleri de hızlı ve güvenilir şekilde yapılabilecektir.

GATAM'ın Sunduğu Avantajlar

- Artan Gıda Güvenliği: GATAM'ın analiz hizmetleri, bölgedeki gıda ürünlerinin güvenliğinin artmasına katkıda bulunacaktır.
- Kolay İhracat İmkânı: GATAM'ın akredite analizleri, bölgedeki gıda üreticilerinin ürünlerini daha kolay bir şekilde ihraç pazarlarına sokmalarını sağlayacaktır.
- Daha Düşük Maliyetli Analizler: GATAM'ın uygun fiyatlı analiz hizmetleri sayesinde bölgedeki gıda üreticileri ürünlerinin analizlerini daha düşük maliyetle yaptırabilecekler.

- KOBİ'lerin Gelişmesine Katkı: GATAM'ın analiz hizmetleri, bölgedeki KOBİ'lerin ürünlerini daha kolay bir şekilde ihraç edebilmelerini ve bu sayede gelişebilmelerini sağlayacaktır.

Modern Ekipman ve Deneyimli Kadro

GATAM, modern ekipman ve deneyimli personelden oluşan bir kadroya sahiptir. Uluslararası standartlara uygun altyapısıyla hızlı ve güvenilir analiz sonuçları sunan GATAM, Giresun'un ve bölgenin gıda sektörünün gelişmesine önemli katkı sağlayacaktır.

- 1 milyon Avroluk Giresun Ticaret Borsası Gıda Araştırma ve Test/Analiz Merkezi binası inşası tamamlanmıştır.
- 1,7 milyon Avroluk laboratuvar ekipmanları alımı tamamlanmıştır.
- İlk etapta 7 personel ile faaliyetlere başlanmıştır.
- İlk yıllarda minimum 2.500 civarında analiz yapılması

hedeflenmektedir. İlerleyen yıllarda ise verilen hizmetler ve geliştirilecek projelerle 5.000 – 10.000 civarında analiz yapılması hedeflenmektedir.

- GATAM Kimyasal, Enstrümental ve Mikrobiyolojik Analiz Birimlerinden oluşmaktadır.

- Laboratuvar gıda ve yem analizlerinde T.C. Tarım Orman Bakanlığı ve TÜRKAK ISO IEC 17025 Uluslararası Laboratuvar Akreditasyonuna uygun olarak hizmet verecek olup, onay başvuru süreçleri devam etmektedir.

- Giresun'da özellikle fındıkta; aflatoksin, yağ asitleri gibi ileri seviye analizler ile yağ kimyasal analizler ve mikrobiyolojik analizler yapılabilecektir. Ayrıca laboratuvarında bulunan ICP MS cihazı sayesinde tüm gıda ürünlerinde bölgede yapılamayan ağır metal ve element analizleri de yapılacaktır. Yine laboratuvarında bulunan LC MS MS cihazı ile pestisit analizleri hızlı ve güvenilir şekilde yapılabilecektir.

- 200 bin Avro bütçeli, günlük 1.500 kg fındık kurutma kapasiteli yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanıldığı, enerji sarfiyatını minimize eden Pilot Ölçekli Fındık Kurutma Sistemi sayesinde fındığın uygun şekilde kurutulması sağlanacak ve . 2024 Ağustos itibari ile faaliyete başlaması planlanmaktadır.

INNOFOOD Projesi nedir?

Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen Rekabetçi Sektörler Programı INNOFOOD kapsamında gerçekleştirilen

kapsamlı bir altyapı yatırımı ve kapasite geliştirme projesidir. Proje ile gıda ve içecek sektöründeki KOBİ'ler ürün kalitesini ve güvenliğini iyileştirecek, Ar-Ge temelli ürün ve üretim teknolojisini geliştirecek ve katma değerli ürünlerle ulusal/uluslararası rekabet gücünü artıracaktır.

INNOFOOD Projesi, yüzde 85'i Avrupa Birliği ve yüzde 15'i Türkiye Cumhuriyeti tarafından eş finanse edilen, 27 milyon Avroluk bütçeyle Türkiye'nin gıda ve içecek sektörüne yönelik AR-Ge ve inovasyon odaklı ir roje olarak dikkat çekiyor. Proje,

INNOFOOD projesi, gıda sektörünün bölgesel rekabet gücünün artırılmasına yönelik araştırma ve inovasyon tesislerinin geliştirilmesini kapsıyor. Böylece, ülkemizin kalkınmada öncelikli bölgesi olarak tanımlanan ve Sinop-Hatay boylamının doğusunda yer alan 12 Düzey II bölgesinde güçlü ve rekabetçi bir gıda ve içecek sektörünün oluşması hedefleniyor. INNOFOOD, gıda ve içecek sektöründe faaliyet gösteren KOBİ ve girişimleri desteklemek için; Ar-Ge, inovasyon, pilot işleme hatları ve test/analiz laboratuvarları kuran

Türkiye'nin dört farklı bölgesinde altı farklı bileşenden oluşan kapsamlı bir altyapı yatırımı ve kapasite geliştirme projesi olarak KOBİ'leri ve girişimleri destekliyor.

INNOFOOD Projesi 4 farklı bölgede 6 farklı bileşenden oluşuyor:

1.Gebze'de kurulan Gıda İnovasyon Merkezi. 5 bin 800 metrekaare kapalı alana sahip olan merkezde 9 adet pilot ölçekli gıda işleme hattı ile ileri gıda inovasyon laboratuvarı.

2.Gıda ve İçecek sektöründe yer alan tüm aktörler için bir iletişim ağı ve kümelenme platformu olan Türkiye Gıda Inovasyon Platformu, TÜGİP.

3.Giresun'da, 880 metrekare kapalı alana sahip, 52 adet laboratuvar cihazının yer alacağı Giresun Ticaret Borsası Gıda Araştırma Test ve Analiz Merkezi - GATAM.

4.Şanlıurfa'da, 400 metrekare kapalı alana sahip, 48 adet laboratuvar cihazının yer aldığı Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Gıda Araştırma ve Analiz Merkezi – ŞUTSO GAAM.

5.Giresun'da, günlük 1.500 kilogram fındık kurutma kapasiteli, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanıldığı, enerji sarfiyatını minimize eden Pilot Ölçekli Fındık Kurutma Sistemi.

6.Son bileşen olarak da, Gaziantep'te 1,5 milyon Avroluk saatte 1000 kg işleme kapasiteli Pilot Ölçekli Fıstık İşleme Hattı

REKABETÇİ SEKTÖRLER PROGRAMI

Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği arasındaki mali iş birliği çerçevesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen, yaklaşık 800 milyon Avroluk bir bütçeyi projeler aracılığı ile kullandıran bir mali destek programıdır.

2007 yılından bu yana yürütülen Program ile Türkiye'nin farklı

bölgelerinde sanayicilerin, KOBİ'lerin ve girişimcilerin rekabet gücünü arttırarak ekonomik kalkınmanın sağlanması ve AR-GE altyapısının güçlendirilmesi amaçlanıyor.

Rekabetçi Sektörler Programı hakkında ayrıntılı bilgi için rekabetcisektorler.sanayi.gov.tr resmi web sitesini ziyaret edebilirsiniz.

BAŞKANIMIZDAN MAHALLİ SEÇİM SONUÇLARI HAKKINDA AÇIKLAMA

31 Mart 2024 Tarihinde gerçekleştirilen Mahalli İdareler Seçimlerinin Ülkemiz ve Milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ülkemizin demokrasi bayramı olan seçimlerin mutlu ve huzurlu bir havada geçmesinden ve Milletimizin demokrasiye olan bağlılığından dolayı son derece mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Seçimlerin akabinde Ülkemizin ve Milletimizin refahı için tüm tarafların birlikte hareket etme anlayışıyla Ülkemizi, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılına yakışır şekilde gelişmiş ülkelerin seviyesine çıkarabilme adına hızlı adımlar atması gerektiğine inanıyor, tekrar seçimlerin Ülkemizin ve Milletimizin birliğini güçlendirmesini, çocuklarımıza güzel bir gelecek bırakabilmenin devamı sürecinde olmasını diliyor, seçim yarışında olan tüm adaylara bu çerçevede emekleri için teşekkürlerimi sunuyor, seçilen adayları şahsım ve camiam adına tebrik ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum.

GİRESUN TURİZM SEKTÖRÜ TEMSİLCİLERİNDEN ZİYARET

Turizm Haftası münasebetiyle ilimizde faaliyette bulunan sektör temsilcilerini borsamızda ağırladık. Giresun Turizm sektör temsilcileri ile Giresun'un turizmdeki yeri, potansiyeli ve gelişimine yönelik alanlarda Fındık ve Çay başta olmak üzere tarımsal ürünlerle birlikte nasıl bir projeksiyon çizilmeli hususunda karşılıklı görüş alışverişinde bulunduk. İlimizin güzelliklerinden ve de özelliklerinden gerekli payı alabilmesi için birlikte çalışma kültürüyle neler yapacağımız hususunda kurumumuz adına elimizin taşın altında olacağını belirtiyor ziyarette bulunan kıymetli misafirlerimize teşekkür ediyoruz.

BELEDİYE BAŞKANI FUAT KÖSE'YE ZİYARET

2024 Mahalli İdareler Seçimi neticesinde Giresun Belediye Başkanlığına seçilen Fuat Köse'yi Giresun Ticaret Borsası heyeti olarak ziyaret ettik. Giresun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hamza BÖLÜK ve Yönetim Kurulu üyelerinin katıldığı ziyarette;

Belediye Başkanımız Sayın Fuat Köse'ye yeni hizmet döneminin hayırlı olmasını dilerken,

Giresun'umuzun kalkınması ve gelişmesi adına belediyemizin gerçekleştireceği projelerin başarılı olması temennisinde bulunduk.

FINDIK İHRACATÇILARI FI EUROPE 2023 FUARI'NA KATILDI

28-30 Kasım 2023 tarihleri arasında Almanya'nın Frankfurt şehrinde düzenlenen Food Ingredients (FI) Europe 2023 Fuarı'na Karadeniz ile İstanbul Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birlikleri tarafından müşterek bir stant ile iştirak edilerek Türk fındığına ilişkin tanıtım faaliyetleri gerçekleştirildi.

Gıda endüstrisindeki katkı ve içerik maddelerinin sergilendiği fuarda, çikolata, şekerleme, pastacılık gibi sektörlerde önemli bir içerik maddesi olarak kullanılmakta olan fındık da yerini aldı. FI Europe fuarında 1.407 firma katılımcı olarak yer alırken söz konusu etkinlik 32.000 civarında gıda profesyoneli tarafından ziyaret edildi. İhracatçı Birlikleri tarafından açılan standta, Türk fındığı ile ülkemiz fındık sektörüne ilişkin tanıtıcı bilgilerin yanı sıra Türk fındık ihracatçılarının iletişim bilgilerinin de yer aldığı broşürler dağıtıldı ve fındığın doğrudan çerez olarak tüketimini yaygınlaştırmak amacıyla ziyaretçilere 20 gramlık ambalajlarda kavrulmuş fındık ve fındıklı şekerleme mamulleri ikram edildi. Standı ziyaret eden profesyonel firma temsilcilerine, ürün portföylerine göre kullanabilecekleri fındık formlarından numuneler verilirken, ikili görüşmeler yoluyla fındık talepleri ve iletişim bilgileri alınarak fındık hakkındaki çeşitli soruları da cevaplandırıldı. Öte yandan, T.C. Frankfurt Başkonsolosu Sn. Erdem TUNÇER ve T.C. Frankfurt Ticaret Ataşesi Sn. Yusuf YERKEL, fuar sırasında standı ziyaret ederek gerçekleştirilen tanıtım faaliyetlerine yönelik başarı dileklerini bildirdi.

HİNDİSTAN'DA TÜRK FINDIĞI TANITIMI HIZLI BAŞLADI

Ticaret Bakanlığının "Turquality Tanıtım Projesi" desteğiyle Türk fındığının alternatif pazarlara yönelik ihracatının artırılması amacıyla Karadeniz ile İstanbul Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birlikleri tarafından Hindistan'da yürütülecek tanıtım projesine hızlı bir başlangıç yapıldı.

Dünyanın en büyük kuruyemiş pazarlarından biri konumunda yer alan Hindistan'ın Yeni Delhi şehrinde 7-11 Mart 2024 tarihleri arasında düzenlenen ve ülkenin en büyük gıda fuarı olan AAHAR'a "Türk Fındığı" markasıyla bir stant ile iştirak edilerek tanıtım faaliyetleri gerçekleştirildi.

2024 yılında 38.si düzenlenen AAHAR fuarında 1.579 firma katılımcı olarak yer aldı ve fuar 100.000'den fazla kişi tarafından ziyaret edildi. İhracatçı Birlikleri tarafından açılan stantta, Türk fındığı ile ülkemiz fındık sektörüne ilişkin tanıtıcı bilgilerin yanı sıra Türk fındık ihracatçılarının iletişim bilgilerinin de yer aldığı broşürler dağıtıldı. Yerel bir beslenme uzmanı ile de işbirliği yapılarak fındığın sağlığa yararları hakkında ziyaretçilere bilgilendirmeler yapıldı.

Türk fındığının Hint mutfağındaki kullanım alanlarına yönelik

potansiyelin açığa çıkarılması amacıyla tanıtım standında oluşturulan özel bir alanda, ünlü Hint şefler tarafından fındığın ana malzeme olarak kullanıldığı 12 farklı tarif geliştirilerek ziyaretçilerin beğenisine sunuldu ve tarif kartları dağıtıldı. Yerel lezzetlerin Türk fındığıyla buluştuğu tariflerin ziyaretçiler tarafından beğeni ve ilgiyle karşılandığı gözlemlendi.

Öte yandan, fuar ile eşzamanlı olarak düzenlenen ve 600'ün üzerinde yerel şefin iştirak ettiği "Culinary Art India" etkinliğine "Türk Fındığı" markasıyla sponsor olundu ve fındıklı ürünlerin imalatına yönelik canlı gösteriler düzenlenmesi sağlandı.

T.C. Yeni Delhi Büyükelçisi Sn. Fırat SUNEL ve Ticaret Müşavirleri Sn. Osman Birkan KUM ve Sn. Yeliz GÜRLEK de fuar sırasında standı ziyaret ederek gerçekleştirilen tanıtım faaliyetlerine yönelik başarı dileklerini bildirdi.

KARADENİZ FINDIK İHRACATÇI BİRLİKLERİNDEN ÇİN'E TÜRK FINDIĞI ÇIKARMASI

Ticaret Bakanlığının "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (Ur-Ge) Proje Desteği" kapsamında Karadeniz İhracatçı Birlikleri (KİB) tarafından yürütülmekte olan Ur-Ge projesinin bu seneki son yurtdışı durağı Çin Halk Cumhuriyeti oldu. Proje paydaşı 8 KİB üyesi ihracatçı firma, 8-10 Kasım 2023 tarihleri arasında Şanghay'da gerçekleştirilen FHC fuarına bağımsız standlar ile iştirak ederek Türk fındığına ilişkin tanıtım faaliyetleri gerçekleştirdi ve yeni ihracat bağlantıları yaratmaya çalıştı.

1.4 milyarlık nüfusu ile dünyanın en kalabalık ülkesi ve en büyük ikinci ekonomisi konumunda bulunan Çin'de gıda maddeleri açısından en önemli etkinliklerden biri olan FHC fuarına 69 farklı ülkeden 3.500 yerli ve yabancı firma iştirak ederken 150.000'i aşkın kişi de fuarı ziyaret etti. Söz konusu fuarda Aysan, Durak, Gaffaro, Gürsoy, Karimex,

Özyılmaz, Sabırlar ve Yavuzkan firmalarından oluşan Türk fındığı kümesinin standları büyük ilgi çekti. KİB Genel Sekreterliği tarafından yürütülen Ur-Ge projesinin yurtdışı faaliyetleri çerçevesinde, 2023 yılı içinde daha önce Hindistan'a yönelik bir ticaret heyeti gerçekleştirilmiş ve Japonya'dan da ülkemize bir alım heyeti getirilmişti.

Bu senenin son yurtdışı pazarlama etkinliğinin gerçekleştirildiği Çin'e yapılan fındık ihracatında son yıllarda gözlemlenen artış dikkat çekmekte. Çin'e yönelik fındık ihracatımız, İhracatçı Birlikleri tarafından uzun yıllardır yürütülen reklam ve tanıtım faaliyetlerinin de etkisiyle 10 sene öncesinde yıllık 2.000 ton civarındayken son yıllarda ortalama 9.000 tona ulaştı ve böylece Çin, Türkiye'nin en fazla fındık ihraç ettiği ilk 10 ülke arasında sağlam bir konuma yerleşti. Bu tür pazarlama faaliyetleri ile ihracat miktarımızın

daha üst seviyelere yükseltilmesi hedefleniyor.

GİRESUN'LU BİLİM İNSANI DOÇ. DR. CESARETTİN ALAŞALVAR, 2024 INC ARAŞTIRMADA MÜKEMMELLİK ÖDÜLÜNÜN SAHİBİ OLDU

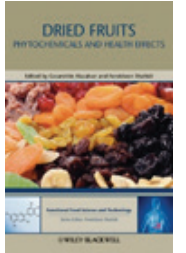
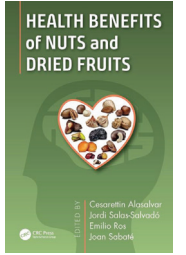
TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezinde Kıdemli Başuzman Araştırmacı olarak görev yapan Doç. Dr. Cesarettin ALAŞALVAR, sert kabuklu kuruyemişler ve kuru meyveler alanındaki olağanüstü katkıları ve buluşları nedeniyle, 2024 INC Araştırmada Mükemmellik Ödülünün sahibi oldu.

INC (Uluslararası Sert Kabuklu Kuruyemiş ve Kuru Meyveler Birliği) Araştırmada Mükemmellik Ödülü, sert kabuklu kuruyemiş ve kuru meyvelerle ilgili sağlık ve beslenme araştırmalarında katkıları önemli başarılarla yol açan seçkin araştırmacıları ödüllendirmeyi amaçlıyor. ALAŞALVAR'ın bu alanda 50'in üzerinde ingilizce yayınlanmış bilimsel makalesi ve ingilizce yazılmış (ABD ve İngiltere'de seçkin yayınevleri tarafından basılmış) üç adet uluslararası kitabı bulunmakta. ALAŞALVAR ayrıca fındıkta (içerik, besleyici öğeleri, fonksiyonel bileşikler, fitokimyasallar, beslenme ve sağlık alanlarında) dünyada en fazla bilimsel makaleye sahip bilim insanıdır.

ALAŞALVAR, ödülünü 8-10 Mayıs 2024 tarihleri arasında Kanada'nın Vancouver şehrinde düzenlenen 41. Dünya Sert Kabuklu Kuruyemiş ve Kuru Meyveler Kongresi'nde aldı.

Daha Önceki Yıllarda Bu Ödülü Alan Bilim İnsanları

Yıl	Bilim İnsanı	Çalıştığı Kurum ve Ülke
2023	Prof. Gideon LACK	King's College London, İngiltere
2022	Prof. Jordi SALAS-SALVADÓ	Rovira i Virgili University, İspanya
2019	Prof. Linda TAPSELL	University of Wollongong, Avustralya
2018	PREDIMED Study Group	PREDIMED Study Group, İspanya
2017	Prof. Richard MATTES	Purdue University, ABD
2016	Prof. Penny KRIS-ETHERTON	Pennsylvania State University, ABD
2015	Prof. Jeffery B. BLUMBERG	Tufts University, ABD
2014	Prof. Emilio ROS	University of Barcelona, ABD
2013	Prof. David JENKINS	University of Toronto, Kanada
2012	Prof. Joan SABATÉ	Loma Linda University, ABD

ALAŞALVAR toplamda sekiz ulusal ve uluslararası ödüle sahip olup, 2015 yılında Beslenme ve Sağlık alanında geliştirmiş olduğu Kolesterol Düşürücü Soğuk Çay bilimsel çalışması ile 300'ün üzerinde proje arasından seçilerek Sabri Ülker Bilim Ödülünün sahibi olmuştu.

SERT KABUKLU YEMİŞ YAN ÜRÜNLERİNİN KATMA - DEĞERE DÖNÜŞTÜRÜLMESİ

Gıda ve Nutrasötik (Takviye Edici Gıda) Uygulamalar için Sert Kabuklu Kuruyemiş Yan Ürünlerinin İleri Dönüşümü Çeşitli gıda ve nutrasötik (takviye edici gıda) uygulamalar için sert kabuklu kuruyemiş yan ürünlerinin (züruf, sert kabuk, zar, yağı alınmış un, kozalak, kaju fıstığı kabuğu sıvısı ve kaju elması vb.) ileri katma değeri yüksek ürünlere dönüştürülmesi, sadece israfı azaltmak/en aza indirmek için değil, aynı zamanda büyük bir potansiyel kaynağıdır.

Dünya sert kabuklu kuruyemiş üretimi son on yılda artış eğilimi göstermektedir. Toplam dünya üretimi 56,1 milyon metrik ton (MT) olup, 2022/23 sezonunda bunun ≈ 50,7 milyon MT'ünü yer fıstığı ve ≈ 5,4 milyon MT'ünü ağaçta yetişen sert kabuklu kuruyemişler oluşturmaktadır (INC Uluslararası Sert Kabuklu Kuruyemiş ve Kuru Meyve Konseyi, 2023). Sert kabuklu kuruyemiş grubu badem, Brezilya fıstığı, kaju, fındık, makademi, yer fıstığı (baklagil), ceviz, çam fıstığı, Antep fıstığı ve cevizi içerir. Kuruyemişler, özellikle şekerleme, çikolata, fırıncılık, içecek ve yemeklik yağ gibi gıda işleme endüstrisi için önemli bir hammaddedir.

Züruf, sert kabuk, zar, yağı alınmış un, kozalak, kaju fıstığı kabuğu sıvısı ve kaju elması gibi çok sayıda ve miktarda yan ürün, sert kabuklu kuruyemişlerin toplanmasından ve/veya endüstriyel işlenmesinden sonra elde edilir. Bu yan ürünler sert kabuklu kuruyemişlere göre değişiklik göstermektedirler. Katma değerli ürün denemelerine rağmen, yan ürünlerinin mevcut uygulaması

ağaçlar için doğal gübre (züruf), fırıncılık için ısı kaynağı (sert kabuk), tavuk yemi (yağsız un), tavuk çiftliği zeminlerinin kurutulması (zar), yakıt/ısı kaynağı (kaju fıstığı kabuğu sıvısı) ve taze elma veya hayvan yemi (kaju elması) ile sınırlıdır. Ancak, bu yan ürünler çeşitli polifenolik bileşikler, lif, yağ, protein ve biyoaktif peptitler açısından zengin kaynaklar olup çeşitli sürdürülebilir ekstraksiyon teknolojileri uygulanarak fonksiyonel gıda ve nutrasötik alanlarda kullanılabilirler.

Tüm bu faydalı bileşenlerin varlığı, daha iyi sağlık ve refahı teşvik etmek için katma değerli ürünler olarak kullanılmasına olanak sağlayabilir. Bu nedenle, yan ürünlerin çeşitli uygulamalar için ileri dönüşümü, yalnızca atığı azaltmak/en aza indirmek için değil, aynı zamanda döngüsel ekonomi için de büyük bir potansiyele sahiptir (örneğin, yan ürünlerin yüksek değerli ürünlere dönüştürülmesini sağlayarak atıkların basit bir şekilde kullanımının ötesine geçmek). Son yıllarda sert kabuklu kuruyemiş yan ürünlerinin ileri dönüşümünü araştıran çalışmaların sayısı giderek artmakta. Sert kabuklu kuruyemiş yan ürünleri, sağlığın geliştirilmesinde ve hastalıkların önlenmesinde önemli rol oynayan fitokimyasallar açısından zengindirler. Fitokimyasallar,

bitkilerde ve bunların yan ürünlerinde bulunan, besleyici olmayan, doğal olarak oluşan ve biyolojik olarak aktif kimyasal bileşiklerdir.

Sonuç olarak, yeni ürün formülasyonlarının yanı sıra yan ürünlerden sağlık açısından faydalı hedef bileşiklerin geri kazanılması için de bir fırsat bulunmaktadır. Vitaminler, mineraller, fitokimyasallar/biyoaktifler, lifler, proteinler, protein hidrolizatları, peptitler, polisakkaritler, prebiyotikler ve yağlar gibi sağlığı teşvik eden çok sayıda bileşik, sert kabuklu kuruyemiş yan ürünlerinde mevcuttur. Bundan dolayı, sert kabuklu kuruyemiş yan ürünleri, fonksiyonel gıdalar ve nutrasötikler için değerli bir kaynak olarak hizmet edebilir. Bu ürünlerin ve bunların fitokimyasallarının/biyoaktiflerinin faydaları, kuruyemişlerle karşılaştırıldığında tam olarak araştırılmamıştır. Bu nedenle, sert kabuklu kuruyemiş yan ürünlerinin sağlık açısından faydalarını doğrulamak için daha ayrıntılı araştırmalara ve iyi tasarlanmış insanlar üzerinde yapılan klinik çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu ürünlerinin değerini en üst düzeye çıkarmak ve atıklarını en aza indirmek, aynı zamanda, döngüsel ekonomi ve tüketici sağlığı açısından da büyük önem taşımaktadır.

ŞİLİ FINDIK ÜRETİMİ RAPORU(*)

Dünya Fındık Üretiminde çok önemli bir yer tutan Ülkemizin; her geçen gün modern teknikler kullanılarak rakip ülkelerin sahaya sürülmesi gerçeği ile karşı karşıya bulunduğunu belirtmek gerekir. Bunlardan birisi son yıllarda üretimini artırmakta olan ve ileriye dönük olarak da bir fındık ülkesi olma yolunda hızla ilerleyen bir Şili gerçeği bulunmakta. Ülkenin Güney Yarım Küre'de olması da Kuzey yarım kürede üretim yapan ülkelere göre Eylül hasadı yerine Mart ayında hasat yapması da her zaman taze fındık ihtiyacının karşılanması bakımından küresel fındık alıcılarının ilgisini çekmekte ve bu yönde bahse konu ülkede üretimin artırılması yönünde destekleri üst düzey bir şekilde devam etmektedir.

Bu açıdan T.C.Santiago (Şili) Ticaret Müşavirliğimizden Müşavir Yardımcısı Sn. Selda Nil Günder'den aldığımız bilgiler bu bakımdan çok önemliydi ve bu değerli bilgileri siz değerli Fındık Dergisi okuyucularıyla paylaşmanın sorumluluğuyla raporu sizlerle paylaşıyoruz.

Ticaret Müşavirliklerimiz bulundukları ülkelerde gerçekten çok iyi işler başarıyorlar. Şahsen görüştüğümüz tüm Ticaret Ateşelerimizle aynı ilgi ve yakınlığı görmekteyiz. Bu Türkiye Cumhuriyeti adına gurur verici bir durum. Dünya'nın çok küçüldüğü ve bilginin çok önemli olduğu bir dönemde böyle bir bilgi akışının olması Ülkemiz için çok kıymetli ve bir o kadar da önemli bence. Bu bakımdan Dünya'dan haberdar olabilmek adına yeri gelmişken Ticaret Müşavirliklerimizle bilgi paylaşımı yapmakta olan TOBB çok

önemli bir misyonu üstlenmekte. Ticaret Müşavirlerimizle on-line toplantı organizasyonları yaparak daha o ülkeye gitmeden ticaretiyle ve daha birçok konuyla ilgili bilgi alma imkanı bulabiliyorsunuz.

Bu imkanı sağlayan TOBB Başkanımız Sn. M.Rifat HİSARCIKLIOĞLU'na ve değerli çalışma arkadaşlarına bu vesileyle teşekkür etmek istiyorum ve Ticaret Ateşemizin bilgileriyle sizleri başbaşa bırakmak istiyorum.

Talebiniz kapsamında, Şili'de fındık üretimine dair aşağıdaki bilgilerin not edilmesi faydalı olacaktır:

Üretim, ihracat ve istihdama katkısı ile Şili ekonomisinin önemli bileşenlerinden birini tarımsal üretim teşkil etmektedir. Şili, tarımsal üretimde, ülkenin Kuzeyden Güneye 4300 km boyunca uzanan coğrafi koşullarına bağlı iklim çeşitliliğinin avantajını yaşamakta, bu çerçevede tarımsal ürünlerde çeşitlilik ve farklı/çoklu üretim sezonlarının yanı sıra büyük

alıcıların yer aldığı Kuzey Yarıküre ile ters sezon üretime sahip olma (seasonality) imkanı nedeniyle, üretim ve ihracat anlamında şanslı bir konumda bulunmaktadır.

Tüm dünyada Akdeniz iklim koşulları özelliklerini gösteren sınırlı sayıdaki iklim bölgelerinden de birini teşkil eden coğrafi konumu, tarımsal üretim koşullarını desteklemektedir. Aynı zamanda, And Dağlarının yarattığı doğal bariyer tarafından ülkeye zararlıların gelmesi önlenmesi için meyve ve sebze yetiştiriciliği anlamında ülkede son derece avantajlı koşullar hakimdir. Gece ve gündüz arasındaki "thermal oscillation-termal salınım" farkına bağlı olarak meyvelerde doğal olarak gelişen şeker ürünlere farklı bir aroma, koku ve renk vermektedir. Bu durum özellikle yaş meyve üretiminde Şili'yi ön plana çıkarmaktadır. Yaban mersini, sofralık üzüm, erik, kiraz, kurutulmuş elmada dünyanın lider üreticisi ve ihracatçılarından olan Şili, güney yarım kürenin en büyük meyve, sert kabuklu meyve, salça ve dondurulmuş üzüm sü meyve

ihracatçısıdır. Yine, ceviz ve kuru üzüm ülkenin tarımda öne çıkan başlıca ihraç ürünleri arasında yer almaktadır. Ülkedeki tarımsal üretim zenginliği nedeniyle, gelişmiş bir gıda işleme sanayiine de sahip olan Şili, 2030 yılında gıda ihracatının 62 milyar dolara çıkacağı ve her üç Şili'li'den birinin gıda sanayiinde çalışacağı öngörülen oldukça iddialı bir senaryo ile ilerlemektedir.

Coğrafi avantajı ve çoğunlukla ada iklimi niteliğindeki iklim koşullarının dışında, ülkede bitki ve hayvan sağlığına ilişkin olarak çok sıkı tedbirler uygulanması da mevcut üretim ve ihracat kapasitesini olumlu yönde etkilemektedir.

Diğer tarım ürünlerine kıyasla Avrupa tipi fındık (avellana europea) üretimi Şili'de son yıllarda ivme kazanmış olup bunda büyük fındık alıcılarının bu ülkeye yatırımlarının ve alternatif üs arayışının etkisi büyük olmuştur.

Şili'de aktif olarak fındık kıran/işleyen ve ihracat eden 2 adet firma olup aynı zamanda bu firmaların kendilerine ait fındık bahçeleri de bulunmaktadır. Bunlar;

1-Frutícola Agrichile S.A.: Ferrero Group iştiraki şirket Şili fındığının % 98'ini satın alıp, işleyip, dünya çapındaki büyük fındık alıcılarının fabrikalarına ihraç etmektedir. Camarico/Talca'da faaliyet göstermekte olup ayrıca Bio Bio ve La Araucanía'da da bahçeleri bulunmaktadır.
<https://agrichile.cl/donde-estamos/>

2-ALC Agroindustria de Avellanas SpA : Şili fındığının yaklaşık %2'sini satın almakta, işleyerek yoğunlukla Kuzey ve Güney Amerika'ya ihraç da

etmektedir. Linares'te faaliyet göstermektedir.
<https://www.avellanos.cl/>

Dünyada Güney Yarımküre 'de fındık yetiştiriciliğine elverişli iklim ve toprak koşullarına sahip tek ülkenin Şili olduğu değerlendirilmekte olup Şili'de tarım sektöründe modern teknikler kullanılmaktadır. Kuraklığın ülke genelinde büyük bir sorun teşkil etmesi sebebiyle modern ve verimli sulama tekniklerine yönelik uygulama ve yatırımlar da öne çıkmaktadır.

Ülkede fındık yetiştiriciliği ağırlıklı olarak ülkenin tarıma elverişli orta kesiminde, Ñuble, Bío Bío, Los Lagos, Los Ríos y La Araucanía bölgelerinde yapılmaktadır.

Paydaşlarca yapılan güncel değerlendirmelere göre, ülkede dikimden sonra yaklaşık 7 yılın sonunda 3.500 ila 4.800 kg rekolte beklenmektedir. Çiftçiye üretim maliyetinin ise kilo başına 1 ABD Doları olduğu hesaplanmaktadır.

Fındık hasadı Şili'de Mart ayından itibaren yapılmaktadır. Mevcut durumda Şili'de 35 bin hektarlık alanda fındık üretimi yapılmakta olup bu sayının 2025 yılında 50 bin hektarlık alana ulaşması beklenmektedir.

Şili Yatırım Teşvik Ajansı Invest Chile geçtiğimiz yıl, AgriChile aracılığıyla Ñuble Bölgesinde 40 Milyon ABD Doları değerindeki yatırım bütçesi ile yeni bir fındık işleme tesisi kurarak bölgedeki üretim kapasitesini artırmayı planladığını duyurmuştur. Böylece, Şili'de en son 45.000 tona ulaşan fındık üretimi ve dolayısıyla ihracatında kademeli artış

sağlanması hedeflenmektedir. Proje ile Şili'nin fındık işleme kapasitesinin iki katına çıkacağının ve önümüzdeki yıllarda dünyanın en büyük fındık üreticilerinden biri olacağının tahmin edildiği belirtilmiştir. Tesisin Şubat 2023 gibi tam olarak faaliyete geçmesi öngörülmektedir. Böylece, Şili'de 2025 yılında 80.000, 2030 yılında ise 127.000 tona ulaşan fındık üretim kapasitesi tahmin edilmektedir.

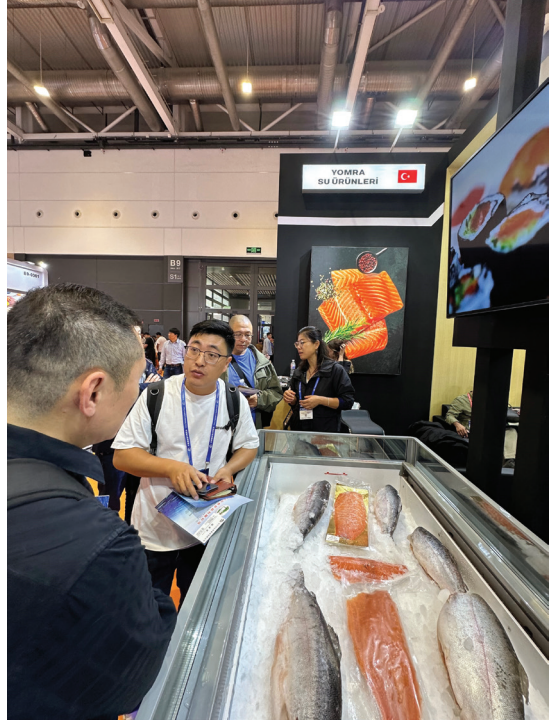
Son olarak, Şili'de 2020'den itibaren "avellano europeo" türü fındık üreticilerini tek çatı altında buluşturmaya planlayan European Hazelnut Committee-Comite del Avellano Europeo faaliyete geçmiştir: <https://www.comitedelavellano.cl/>

DKİB TÜRK SOMONUNU ÇİNLİLERE TANITTI ÇİNLİLER TÜRK SOMONUNA BAYILDI

Giresun Ticaret Borsası'nın Ur-Ge faaliyetlerinde büyük desteği bulunan Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği, yürütmekte olduğu Su Ürünleri UR-GE Projesi kapsamında, 9 proje katılımcısı su ürünleri ihracatçısı ile birlikte Çin Halk Cumhuriyeti'nde su ürünleri sektörünün en önemli fuarları arasında yer alan "China Fisheries & Seafood Expo 2023 fuarına" 25-27 Ekim 2023 tarihlerinde standlı katılım sağlayarak Türk Somonunun Uzak Doğu pazarlarında tanıtımını yaptı.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin deniz üssü olarak bilinen Şantung Eyaletinin ticaret ve finans merkezi olan Qingdao şehrinde düzenlenen su ürünleri fuarına DKİB organizasyonunda; Akerko, Dalyan, İnan Kardeşler, Karsom, Kuzuoğlu, Lafçioğlu, Politek, Sezginler ve Yomra Su Ürünleri firmaları katılım sağlayarak stantlarında müşterileriyle buluştu ve ürünlerinin tanıtma fırsatı yakaladı.

Küresel balıkçılık endüstrisindeki önemli ticari faaliyetlerden biri olan ve 26. kez düzenlenen China Fisheries & Seafood Expo 2023'te 45 bin metrekare alanda 47 ülkeden 2042 katılımcı stant açtı.

Doğu Karadeniz İhracatçılar Birliği Su Ürünleri Sektör Komitesi Başkan Yardımcıları İlker Yıldırım ve Hasan Kuzuoğlu kendilerinin de katılım sağladığı etkinliğe ilişkin olarak yaptıkları değerlendirmede; "DKİB tarafından yürütülen UR-GE projesi ile

Türk somonunun yurt dışı pazarlarda tanıtımında çok önemli mesafe kat ettik. Bu anlamda yaptığımız planlamalar kapsamında da DKİB şemsiyesi altında UR-GE projesi katılımcısı firmalarımızla iştirak ederek stant açma fırsatı yakaladığımız China Fisheries & Seafood Expo 2023 fuarı ile Türk Somonunun Çin Halk Cumhuriyeti'nde tanıtımına başlamış olduk. Çin Fuarından Türk Somonu ile ilgili olarak ve diğer su ürünleri için çok önemli talep almamız ve ilgi görmemiz bizleri ziyadesiyle memnun etti. Bu etkinlikle kapısını araladığımız Çin pazarına bundan sonra daha çok odaklanacağız. Bu fuar ile hem Çin Pazarında Türk Somonunun bilinirliğine önemli bir katkı sağladık hem de birçok farklı ülkeden alıcılarla buluşma, ürünlerimizi tanıtma fırsatı yakaladık. Sektör firmalarıyla potansiyel pazarlara yönelik programlarımız devam edecek." ifadelerini kullandı.

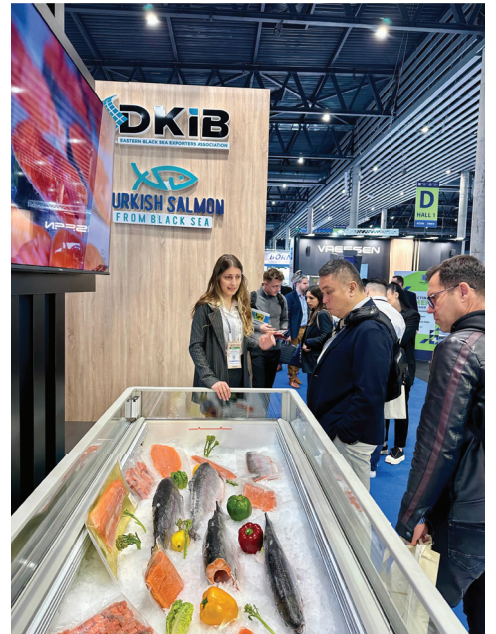
İŞBİRLİĞİNDE BULUNDUĞUMUZ DOĞU KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ'NİN ÖNCÜLÜĞÜNDE TÜRK SOMONU, SEAFOOD EXPO GLOBAL 2024'TE BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

Türk Somonu, 23-25 Nisan 2024 tarihlerinde Barselona'da düzenlenen Seafood Expo Global/Seafood Processing Global fuarında sektör profesyonelleri ve deniz ürünleri meraklılarıyla buluştu. Turkish Salmon From Black Sea markası, Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği girişimi olarak Türkiye'nin deniz ürünlerindeki gücünü ve Karadeniz'in sunduğu yüksek kaliteli ürünleri dünya çapında tanıttı.

Karadeniz'in doğal zenginliği ve ekolojik dengesi, Türk Somonu'nun üstün kalitesini sağlayan en önemli faktörlerden biri olarak öne çıktı. Bölgenin serin ve temiz sularında yetişen Türk Somonu, hem sağlıklı besin içeriği hem de benzersiz lezzetiyle fuar katılımcılarından tam not aldı. Yüksek Omega-3 ve protein değerlerine sahip bu balıklar, sürdürülebilir ve çevre dostu üretim süreçleriyle uluslararası pazarda hızla yükselen bir konum elde etti.

Türk Somonu: Sürdürülebilir ve Lezzetli Bir Seçenek

Turkish Salmon From Black Sea markası, fuarda hem çevreye duyarlı üretim süreci hem de üstün besin değeriyle öne çıktı. Karadeniz Bölgesi, doğal kaynaklarını koruyarak sürdürülebilir balıkçılığı teşvik ediyor ve bu yaklaşım fuar boyunca katılımcılara detaylı bir şekilde anlatıldı. Deniz ürünleri profesyonelleri, Türk Somonu'nun, küresel tüketici taleplerini karşılayan sağlıklı ve çevre dostu bir ürün olduğunu vurguladı.

Global Pazardaki Genişleme Türk Somonu'nun fuarda gördüğü ilgi, markanın uluslararası pazardaki genişleme stratejisi açısından büyük bir başarı olarak değerlendirildi. Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'dan gelen ithalatçıların gösterdiği ilgi, Türk Somonu'nun bu pazarlarda kalıcı bir yer edinme potansiyelini ortaya koydu. Turkish Salmon From Black Sea, sadece Türkiye'nin deniz ürünleri ihracatına katkı sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda küresel pazarda bir Türk markası olarak kendini konumlandırmaya devam ediyor.

FINDIK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ, SAMURAY ARISI ÜRETİMİ İÇİN KURULACAK LABORATUVARIN ÇALIŞMALARINI HIZLANDIRDI.

Fındık yetiştiriciliğinin yapıldığı iklim kuşağında ve özellikle bölgemizde başta olmak üzere zirai ürünlere ciddi zarar veren uzak doğu orijinli istilacı tür Kahverengi Kokarca zararlısı, Türkiye'de ilk kez 2017 yılında Batum'a sınır komşusu olan Artvin ili Kemalpaşa ve Hopa ilçelerinde görülmüştür.

Kahverengi Kokarca zararlısının, fındık dâhil olmak üzere diğer kabuklu yemişler, sebzeler, orman emvali ve süs bitkileri dâhil olmak üzere yaklaşık 300 bitkide önemli zararlara sebep olduğu bilinmektedir. Zararlının dişisi bir dönemde 280-300 adet yumurta bırakma kapasitesinde olup, çok hızlı çoğalmakta ve mücadelesini daha da zorlaştırmaktadır. Fındığa meyve oluşumunun başladığı dönemden hasada kadar zarar verebilmektedir. Boş, şekilsiz ve lekeli meyve oluşumuna neden olmaktadır,

randımanı ve verimi oldukça düşürmektedir.

Kış aylarına girmemiz ve havaların soğumasıyla zararlı, Doğu Karadeniz'de Ordu, Giresun ve Trabzon illerinde, Batı Karadeniz'de fındık üretiminin fazla olduğu Düzce, Sakarya ve Bartın illerinde ev, ahır, odunluk gibi dışarıya göre daha sıcak alanlara hücum etmiştir. Kışlak denilen bu alanlarda böceğin toplanması ve yok edilmesi mücadelenin ilk adımıdır.

Diğer bir mücadele yöntemi olarak benimsenen biyolojik mücadele çerçevesinde ise zararlının yumurta parazitoiti samuray arısı ile biyolojik mücadele çalışmalarına başlanmıştır. Bunun için ilk etapta KTAE'nde (Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü) biyolojik mücadele laboratuvarı kurularak samuray arısı çoğaltılmaya başlanmıştır. Samuray arısı adlı parazitoit kokarcanın yumurtalarına

zarar vererek popülasyonunun artış hızını azaltan etkiye bulunacaktır. Bu çalışmada daha fazla parazitoit üreterek daha fazla alana ulaşabilmek için enstitümüzde biyolojik mücadele laboratuvarı kurulması kararı alınmıştır.

Bu yönde ivedilikle enstitümüz eski hizmet binasının biyolojik mücadele laboratuvara dönüştürülmesi işlemleri başlatılmıştır. Laboratuvarın projesinin tamamlanması müteakip ihale aşamasına geçilecektir. Laboratuvar kurulum işlemlerinin tamamlanmasıyla birlikte yapılacak üretim çalışmaları sonucunda bu sene yaz aylarında doğaya ilk salınımların yapılması planlanmıştır. Üreticilerimizin de zarar görmemesi ya da en az zararla atlatması için kışlaklardaki kahverengi kokarcaları yok etmeleri ve yetkililerce açıklanan mücadele yöntemlerine uymaları önem arz etmektedir.

UFK GENEL KURULU YAPILDI

Borsamızın Yönetim Kurulu Başkanı Hamza BÖLÜK'ün aynı zamanda Ulusal Fındık Konseyi Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini de yürütmesi hasabıyla 23 Aralık 2023 Cumartesi günü olağan genel kurulu Borsamız Ahmet Başkan Konferans salonunda yapıldı.

Genel Kurul, Konsey Sekreteryası görevini yürütmekte olan Genel Sekreter Eren Nizam'ın İstiklal Marşı ve Saygı duruşuna ait açılış seronomisini yapmasından sonra Divan oluşumu için verilen teklif neticesinde Cem Şenocak Divan Başkanlığına üyeliklere ise Atakan Akça ve Abdullah Güney seçildiler.

Sırasıyla,
2024 Yılı Tahmini Gelir ve Gider Bütçesinin görüşülmesi,
2022 Yılı Kesin Hesaplarının ibrası ve Yönetim Kurulunun topyekün ibrasından sonra dilek ve temenniler bölümüne geçilerek, fındık konusunda bir çok konuda karşılıklı görüş alışverişinde bulunularak bu sorunların ve çözüm önerilerinin ilgili makamlara taşınması hususunda görüş birliğine varılarak genel kurul sonlandırıldı

KÖKSAL MAHANOĞLU
(E) Dz.Yb.-Endüstri Mühendisi

AMİRALİN VEDASI

*Denizciliği Türk'ün büyük ulusal
ülküsü olarak düşünmeli ve onu
az zamanda başarmalıyız."*

K. Atatürk

Sınıf arkadaşım (E) Koramiral Aydın ŞİRİN,

Her mesleğin kendine göre zorlukları vardır. Denizcilik mesleği de kendine göre zorlukları olan, bilgi, beceri, tecrübe ve zorlu deniz ve hava koşulları ile mücadeleyi gerektiren, uzun seyirler ve görevler nedeniyle ailenizden, sevdiklerinizden ayrı kalmanıza neden olan meşakkatli bir meslektir. Çocuğunuzun doğumunda, sünnetinde, okul mezuniyetlerinde bulunamayacağınız kadar.....

Karabük'lü arkadaşım Aydın ŞİRİN ile yollarımız ilk defa 1981 yılında, yaz sıcağında Deniz Harp Okulu'na giriş için sağlık muayenelerine giderken eski Kasımpaşa Deniz Hastanesinin yokuşlu yollarında kesişti. İkimizde lise eğitiminden sonra Deniz Harp Okulu sınavlarında başarılı olmuş ve aday birer öğrenci olmuşuk. İkimizin de basketbola olan tutkusu, intibak eğitimi döneminde yaptığımız tek pota maçlar arkadaşlığımızın gelişmesine ve bugünlere kadar gelmesine yol açtı. Deniz Harp Okulu basketbol takımında bu dostluğumuz dahada pekişti.

1985 yılında Deniz Harp Okulundan mezun olduktan sonra ayrı bölgelerde görev yapsak da irtibatımız ve arkadaşlığımız hep devam etti. Aydın'la yollarımız ikinci defa Foça'da kesişti. İkimiz de çıkarma gemisinde gemi komutanı olmuşuk. Aydın TCG Ç-132 ben TCG Ç-129'un komutanıyım.

Aydın her gittiği yerde bir takım kurar ve maç yapardık. Foça'da görev yaparken de İzmir Amatör Kümede, İzmir Denizgücü Basketbol takımında beraber basketbol oynadık. Aydın takım kaptanıydı. Her günü mesai sonrasında Foça'dan Narlıdere'ye yaklaşık 80 kilometre giderek, antrenmanımızı yapar genelde Aydın'ın bekar evinde kalır ve sabah tekrar Foça'ya dönerdik. Sınıf arkadaşımız Metin KARADAĞ ve bir alt sınıftan Volkan KIVIRCIK ile vatani görevini yapan askerlerimizle birlikte, son maçta Bayraklı Sporunu yenerek 2. Amatör Kümeden 1. Amatör kümeye çıkışımızı ve basketbol sevdasına

ayağımı burkup alçıya alındıktan sonra koltuk değnekleriyle tatbikata gidişimi dün gibi hatırlarım. Aydın'ın basketbola karşı büyük sevgisi vardı. Basketbol hakemliği ve antrenörlüğü lisansı almıştı. Hakemlikte devam etse iyi bir basketbol hakemi olabilirdi. Ama görev sevgisi daha ağır bastı ...

Yakın arkadaşlığımız hep devam etti, düşünlerimize katıldık, ben evlenirken Aydın benim, Aydın evlenirken ben Aydın'ın en yakın arkadaşı oldum. Karabük DÇ fabrikasından emekli olan rahmetli babası Mehmet Amca ve annesi Hasibe teyze ile tanıştım. Defalarca birbirimizin evine konuk olduk. Aydın ile yollarımız üçüncü kez

Gölcük'te kesişti. Yıldızlar Suüstü Eğitim Merkezi Komutanlığında Yüzbaşı rütbesinde beraber görev yapıyorduk. Aydın Muhafız Hizmet Bölük Komutanı olarak atanmıştı, normalde Albay rütbesinde birinin yapması gereken Karargâh Komutanlığı görevini vekaleten yürütüyordu. Ağır bir görevdi. Ben ise gemilere eğitim veren de eğitim gurubundaydım. Çok güzel günlerimiz oldu. Basketbolun yanında teniste birbirimizin double partneriydik. Donanma Komutanlığında yapılan basketbol turnuvasında şampiyon olduk. Herkesi, özellikle yaşlanmış fiziğimize bakarak kupayı başka takıma vermeye kalkan Donanma Komutanını bile şaşkınlığa uğratmıştık...

Çok üzüldüğümüz günler de oldu. 1999 Gölcük depremini yaşadık. Görev yaptığımız Yıldızlar Suüstü Eğitim Merkezi Komutanlığı binasının bir bölümü depremde yıkıldı. Şehit olan arkadaşlarımız oldu. Ben Gölcük'teydim ve binada enkaz altında kalan arkadaşlarımıza ilk yardıma gidenlerden biriydim. NTV ekranındaki görüntümü hala hatırlarım. Aydın deprem esnasında Marmaris'te tatildehydi. Depremin hemen sonrasında apar topar Gölcük'e geldi. Birlikte arama kurtarma çalışmalarında görev aldık. Günlerce beraber çadırda kaldık. Deprem sonrası oldukça zor günlerdi. Bir süre çadırlarda görev yapmak zorunda kaldık. Aydın bu sırada Deniz Harp Akademisi giriş sınavlarına çalışıyordu. Öğle mesai aralarında çadırda ders çalışırdı.

2000 yılında Deniz Harp Akademisi sınavını kazanarak İstanbul'da eğitim görmeye başladı. Aydın'la yollarımız meslekte dördüncü ve son kez olarak Deniz Harp Akademisinde kesişti. Aydın 2 senelik Akademi eğitimi bense 1 yıllık Karargâh ve Komutanlık Subaylığı Eğitimi alıyordum. Akademiler arası maçlarda Aydın'la basketbol takımında beraber oynadık ve gene şampiyon olduk. Ben 2005 yılında emekli oldum. Aydın ise mesleğe devam etti. 20 seneye yakın deniz görevi vardı. 2011 yılında Tuğamiralliğe, 2014 yılında Tümamiralliğe ve 2020 yılında Koramiralliğe terfi etti. Amiral olarak zorlu karargâh görevlerinde bulundu. 1989-1991 yıllarında birlikte gemi komutanlığı yaptığımız o zamanki adıyla Çıkarma Filosu, şimdiki adıyla Amfibi Görev Grup Komutanlığında Komutanlık yaptı.

3 yıl süre ile Güney Deniz Saha Komutanlığı yaptı. 2020-2023 yılları arasında Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanı olarak görev yaptı. Aydın Amiralin 2020-2023 yılları arasındaki Deniz kuvvetleri Komutanlığı Kurmay Başkanlığı görevine ayrı bir parantez açmak gerekir.

Bu görev ağır sorumlulukları olan ve gece gündüz zaman mefumu gözetmeksizin çalışmayı gerektiren bir görevdir. 2020-2023 yılları arasında Türkiye'de ve dünyada yaşanan başta pandemi süreci, 10 ilimizi etkileyen ve hepimizi derinden yaralayan 06 Şubat 2023 depremi, ile diğer önemli gelişmelerin yaşandığı bir dönemde

Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanı olarak, inanılmaz bir azim ve zaman mefumu gözetmeden yaptığı çalışmalarla, kendisine verilen görev sorumlulukları başarı ile yerine getirmiştir. 06 Şubat 2023 depreminden sonra kendisine çok sonra ulaşabildim. Eminim 17 Ağustos 1999 depreminde olduğu gibi var gücüyle depremzede vatandaşlarımızın kurtarılması ve acılarının hafifletilmesi için çalışıyordu.

Aydın Şirin amiral 30 Ağustos 2023 tarihi itibarıyla Yüksek Askeri Şûra kararlarıyla emekliye sevk edildi. 38 sene meslek 4 sene Deniz Harp Okulu olmak üzere 42 sene üniforma giydi. Bizim sınıftan emekli olan en son arkadaşımız oldu. Beklenti daha farklıydı, bana göre daha yapacak birçok hizmeti vardı. Gerçekten çok sevilen bir subaydı. İnsan odaklı, çalışanlarına değer veren aynı zaman da görev yaptığı yerlerdeki sivil kesim tarafından da sevilen birisiydi. Büyük haksızlıklara uğramasına rağmen emekliliğini her zamanki efendiliği ve vakur duruşuyla çok olgun bir şekilde karşıladı.

Deniz Harp Okulunun kuruluşunun 250. Yıldönümünde birlikteydik, törene katıldı. Bana emeklilik töreninde yaptığı veda konuşmasını gösterdi. Çok etkilendim. Konuşmasında bende kendimden bir şeyler buldum. Kolay değil 38 sene boyunca görev yapmak, "çocuğunuzun doğumunda, sünnetinde, lise okul mezuniyetinde konuşmasındaki ifade ile hatta üniversite giriş sınavında yanında olamamak." Benzer durumlar denizcilik mesleğinin adeta bir kaderi idi. Kendisine hakkında bir yazı hazırlamak istediğimi ve konuşma metnini istediğimde olumlu karşıladı.

**ŞİMDİ SİZİ BİR DENİZ SUBAYININ
MESLEK HAYATI BOYUNCA
BENZERLERİNİ YAŞADIĞI,
HEPİMİZİN YAŞAMINDAN BİR
PARÇA TAŞIYAN KORAMİRAL
AYDIN ŞİRİN'İN VEDA
KONUŞMASI İLE BAŞBAŞA
BIRAKIYORUM.**

“Deniz Kuvvetleri Komutanlığından 30 Ağustos 2023 tarihi itibarı ile emekli olacak personel için düzenlenen törene hoş geldiniz, törene teşekkürlerinizle bizleri onurlandırdınız için, hepinize şükranlarımı sunarım. Hepimizin bildiği gibi Ağustos ayı, kazanılan zaferler açısından, Türk tarihinde ayrı bir öneme sahiptir. Türklere Anadolu'nun kapılarını açan Malazgirt zaferi 26 Ağustos 1071 tarihinde, İstiklal Savaşının kesin bir Türk zaferiyle sonuçlanmasını sağlayan Başkomutanlık Meydan Muharebesi 30 Ağustos 1922 tarihinde kazanılmıştır. Biz askerler için de Ağustos ayı, terfilerin ve emekliliklerin yaşanması nedeniyle de özel bir yere sahiptir. Bir yanda terfi eden arkadaşlarımız, bir yanda mesleğine bir ömür veren, emekli olacak arkadaşlarımız...”

Birçoğumuzun henüz çocukluk yaşlarında katıldığı Türk Deniz Kuvvetleri, hepimiz için, ailelerimizle birlikte yaşantımızı sürdürdüğümüz kutsal bir yuva olmuştur. Bizler ve ailelerimiz için ömrümüzün büyük bölümü bu kutsal yuvada, acı ve tatlı, anı ve olaylarla beraber geçmiştir.

Denizcilik, denizi sevmeyi gerektiren, büyük heyecanların yaşandığı, zorluk ve meşakkatleri olduğu kadar, yaşandıkça, büyük bir tutkuya dönüşen, zevkli bir meslektir. Fırtınalı havada yapılan

seyirler, tatbikatlar, liman ziyaretleri, denetlemeler de yaşanan heyecanlar, yaşadığımız acı ve tatlı anılarımız gözlerimizden ve yüreğimizden ömrümüzün sonuna kadar silinmeyecek ve hep hatırlanacaktır.

Denizcilik bir meslek değil, bir yaşam biçimidir. Mesleğimiz yalnız bizler için değil aynı zamanda ailelerimiz için de bir yaşam biçimi haline gelmiştir. Uzun seyirler ve görevler nedeniyle yaşanan ayrılmalar, tayinler nedeniyle yaşanan sık yer değiştirmeler, çocuklarımızın ve eşlerimizin okul ve tayin problemleri, hepimizin sıklıkla karşılaştığı sorunlardır. Birçok arkadaşımız henüz üç günlükken bıraktığı çocuğunu uzun süre sonra görme imkânı bulmuştur.

Bizler, yıllar boyu, aynı amaç için, farklı yerlerde, farklı görevlerde, çok zorlu koşullarda, zorluklara karşı koyarak, birbirimize destek olarak, görev yaptık ve bahriye ailesi olarak, Türk Deniz Kuvvetlerine sadakatle hizmet ederek bugünlere geldik. Bugün, bizlerin ve Türk Deniz Kuvvetlerinin geldiği noktada, ailelerimizin büyük payı olduğunu vurgulamak isterim.

Bazı şeyler var ki hayatımızda, yaşamın bir parçasıdır ancak, biz onların farkına bile varamayız. Taki elimizden uçup gideceğini anlayana

kadar. Yıllar su gibi akıp gidiyor. Görev yapmak kadar, emeklilik de bunun doğal bir parçası. Dile kolay, bundan 42 sene önce Deniz Harp Okulu öğrencisi olarak, Heybeliada'da başladığım askerlik ve bahriye hayatıma 30 Ağustos tarihi itibarı ile veda edeceğim. Görev yaptığım sürece Türk Deniz Kuvvetlerine sadakatle hizmet ettim. Son üç yılda Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanı olarak görev yaptığım, 38 senelik meslek yaşantımın 20 senesi, bilfiil deniz görevlerinde geçti. 12,5 yıl gemi komutanlığı yaptım ve bundan büyük bir mutluluk ve gurur duydum.

Gün geldi kaçırıldım, FETÖ'cü hainlerin ihanetine uğradık. Ancak, doğru bildiğim yoldan hiç ayrılmadım. Atatürk ilke ve inkılapları, askeri, ahlaki ve etik değerler, bahriye örf ve adetleri ile denizcilik ruhu, asla vazgeçilmez rehberim oldu. Meslek hayatım boyunca tüm personelime adaletli ve Vardiyamı benden sonra görev yapacak arkadaşıma, daha önceki görevlerimi devrederken olduğu gibi, başım dik, alnım ak ve vicdanım rahat olarak, gururla devrediyorum.

Bizler Türk Silahlı Kuvvetlerine, bahriyeye, aidiyeti olan insanlarız. Mesleğimizden ayrılıp görevimizi bıraksak da kalplerimiz görevde bulunan arkadaşlarımızla birlikte olacaktır. Sizler gecenin bir yarısında seyir yaparken, vardiya tutarken, en zorlu koşullarda görev yaparken, dualarımız ve en iyi dileklerimiz sizinle olacak. Çünkü bu süreç kader birliğinin en büyük göstergesidir. Tören vesilesi ile beni yetiştirip bugünlere getiren anneme ve babama, evlendikten sonra anne ve babam olan, kendi annem ve babamdan ayırmadığım

kayınpederim ve kayınvalideme, öğretmenlerime, emrimizde çalışıp bugünlere, bu rütbelere gelmemize katkı sağlayan tüm değerli personelime, emrinde çalıştığım beni yetiştiren, bana rehberlik eden tüm değerli komutanlarıma ve beni bu makam ve rütbelere layık gören tüm devlet büyüklerime şükranlarımı sunuyorum.

İyi bir asker ve denizci olabilmenin en temel dayanağı hiç şüphesiz değerli ailelerimizdir. Bizler görevlerimizi layıkıyla yapabiliyorsak, bu onların bize sağladığı huzur ve destek sayesinde. Bu itibarla, onlar teşekkür sırasında son sırada gelseler de, evlendiğimiz günden itibaren, 26 yıldır görevimde karşılaştığım güçlüklerin aşılmasında bana yardımcı olan, gözüm arkada kalmaksızın büyük bir huzurla ve kendimi işime vererek görev yapmamı sağlayan, aynı zamanda emrimde çalışan personelimin ve emrinde çalıştığım değerli komutanlarımın ailelerine de destek veren, moral veren, her denizci eşinin

yaşadığı güçlükleri yaşayan, küçüklüğünden itibaren oğlum Mehmet Efe'nin sorumluluklarının büyük bölümünü üstlenen ve bugünlere gelmemde en büyük katkısı veren, sevgili eşim Özlem'e, Bana, küçük yaştan itibaren gemilerde ve karargâhlarda, hafta sonlarında mesai arkadaşlığı yapan, bir deniz subayı oğlu olmanın güçlüklerini yaşayan, 12 yıllık ilk ve orta öğretim yaşamını 8 ayrı yerde tamamlamak zorunda kalan, doğumunda, sünnetinde, lise mezuniyet töreninde, hatta üniversite giriş sınavında yanında olmadığım, hayattaki en büyük gurur kaynağım, oğlum Mehmet Efe'ye huzurlarınızda teşekkürü bir borç biliyorum. Allah kısmet ederse bu sefer düğününde bulunmayı, çok ama çok arzu ediyorum.

Konuşmama son verirken, benimle birlikte emekli olan tüm arkadaşlarıma aileleri ve sevdikleri ile birlikte uzun, sağlıklı bir emeklilik diliyorum. Emekli olan tüm değerli arkadaşlarım adına, görevdeki tüm arkadaşlarımıza sonsuz başarılar, kazasız belasız görevler ve günü geldiğinde bizler gibi, ettikleri askerlik yeminine bağlı kalarak, görevini yapmış insanların huzuru içinde, hayırlı emeklilikler diliyorum.

Ben Koramiral Aydın Şirin. 42 sene önce giydiğim ve çok sevdiğim üniformamı, ilk günkü gibi, lekesiz, tertemiz şekilde, onurla, gururla çıkarıyor ve sizlere tüm emekli olan arkadaşlarım adına arz-ı veda ediyorum.”

Değerli Arkadaşım, Sevgili Kardeşim Aydın, emekliliğin hayırlı olsun. Sevgili Eşin, kardeşim Özlem ve oğlun Efe ile güzel bir emeklilik dilerim. Bahriye hayatın boyunca yılmadan ve yorulmadan yaptığın güzel görevler ve hizmetler için kendim, ailem ve yüce Türk milleti adına sana çok ama çok teşekkür ederim.

Kardeşin Köksal....

Şirin Amiralin emekliliğine çok üzülsek de, kendisiyle daha fazla görüşebildiğimiz için mutluyum. Kendisi yıllardır çok isteyip katılamadığı Denizgücü Basketbol grubunun faaliyetlerine katılıyor. En son yıllar önce olduğu gibi, beraber aynı takımda basketbol oynadım. Fiziği de formu da yerinde....

AYHAN YÜKSEL
ARAŞTIRMACI - YAZAR

GİRESUN VE DEĞERLERİ

Giresun, “Karadeniz bölgesinin doğu kesiminde şehir ve bu şehrin merkez olduğu il” diye tarif edilir ve popüler yazarlar tarafından milattan önce 670’lerde Karadeniz bölgesinde koloniler teşkil etmeye başlayan Miletoslular tarafından kurulduğu ileri sürülür. Hâlbuki bölgeye ilk olarak gelenler Orta Asya kökenli Turanî kavimlerden Kimmerler, İskitler ve İranî Persler yok farz edilir.

Yunanlı Ksenefon’un da belirttiği üzere milattan önce 400’de bölgede yaşayan otokton halkların hiçbiri Yunan asıllı değildirler. 12. yüzyılda 40.000 Kuman ailenin Hristiyan olmaları ve Doğu Karadeniz’e gelmeleri göz ardı edilir. İşte bu göz ardı edilen Kuman/Kıpçak unsurlar “Doğu Karadeniz Bölgesi’nde Türkçe Konuşan Bizanslılar” diye bir makaleye konu olacaktır. 13. yüzyılın sonlarından itibaren bilhassa Çepni Türkmen gruplarının 1297’den itibaren bölgede kesif faaliyet gösterdikleri ve Giresun bölgesini tehdit ettikleri bilinmektedir. Giresun Çepni Türkmenleri’nin akın faaliyetler sırasında zapt edilmiştir. 1301’de İmparator II. Alexios Giresun’a gelip ilk Türkmen fatihi Kuşdoğan adlı Türkmen beyini yenilgiye uğratmıştır. 1341’de Giresun bir kez daha Türklerin eline geçmiştir ve şehrin art bölgesi kalabalık Çepni gruplarının iskânı

sahne olmuştur. Nitekim Kelkit - Niksar vadisinden gelip Harşit Çayı boylarına yerleşen Çepniler 1380’de Tirebolu’dan sahile inmişlerdir. 1397’de Hacı Emiroğlu Süleyman Bey Giresun kalesini fethetmiştir. Trabzon 1461’de Fatih tarafından fethedilince Giresun da Osmanlılar’a katılmıştır. Giresun’un Türk Yurdu haline gelmesindeki encam kısaca budur. Başta Çepniler olmak üzere Oğuzların diğer boyları tarafından yurt tutulan Giresun’da köy adları bu nedenle Türkçe’dir. Bu isimlerden olan İkıkçı köyü ne yazık ki cehalet örneği Türkçe değil diye değiştirilmiştir. 1515’te Kürtün kazasına bağlı Çepni Vilayeti tabiri de buradan gelmektedir. Şehir 19. yüzyılın sonlarına doğru önemli bir liman haline geldi.

Giresun birçok ünlü kişilerin yetiştiği bir yerdir. Millî Mücadele kahramanı Osman Ağa, Tirebolulu Alp Arslan, Cumhuriyetin ilk donanma komutanı Şükrü Okan, Kuva-yı Milliye Müftü Ahmed Necmeddin Efendi, Posta ve Telgraf Nazırı Hasan Âli Efendi, Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel, hikâyeci-yazar Naim Tirali, şair Ahmet Kaçar, mektepli kaptanların piri Hamid Naci Efendi Kaptan, süvari mirliya Abdülhalim Paşa, divan şairi Avni ve Abdi Bey, mesnevihan Neccarzâde Rıza, Giresun Gazetesi sahibi ve başyazarı Duydukzâde Mehmed Hamdi Bey, muharrir Mehmed Salahi Bey, adı Seyyid Vakkas ile özdeşleşen Seyyid Mehmed Paşa, maarifperver Sarıalemzarzâde Ahmed Fâik Efendi

, saz ve söz ustası Küçük Hüseyin, içli şair Can Akengin, kemençe sanatkârı Piçoğlu Osman, yazar ve fikir adamı Kemal Tahir, mizah yazarı Aziz Nesin, edebiyat tenkitçisi Fethi Naci, gazeteci çeviren yazar Ali Avni Öneş, ressam Burhan Uygur ve Asım İşler, şeyhülislam Seyyid İbrahim Efendi, beylerbeyi Kuğuzâde Süleyman Paşa, klasik âyan tipinin son örneği Kethüdazâde Mehmed Emin Ağa, Cumhuriyetin manevi mimarlarından Kurtoğlu Hacı Hafız Zeki Efendi, sporcular Refik Osman Top, Mehmet Rıza ve Süleyman Rıza Kuğu kardeşler, Salih Bora, Ali Demir, Muzaffer Badalıoğlu gibi daha birçok isim...

Giresun'un mutfağı da farklıdır. Yörede yetişen bitkiler ve

deniz ürünleri bu mutfakta önemli bir yer tutar. Karadeniz pidesi, Giresun simiti, hamsili pilav, suböreği, kadayıf, fındık ezmesi, fındıklı burmalı börek, macunlu pasta, Çavuşlu ekmeği, 42 numaralı Tirebolu Çayı, Güce kestane balı tadılması gereken yöresel mutfak örneklerindendir.

Giresun folkloru da farklılık göstermektedir. Horan, karşılama, metelik, Çandır Tüfek Oyunu Giresun'a mahsus oyunlardır ve Türkmen kültürünün izlerini taşır. Giresun Karşılamaında samaha benzer figürler görülür. Çandır Tüfenk Karşılması bir başka yerde görülmeyen halk oyunudur. Çandır Tüfenk, ağızdan dolma tüfenkle müzik eşliğinde oynayan ve oyun

sırasında tüfenk atılan konak karşılama ritüelidir.

İşte Giresun genel olarak Türkmen yerleşmesinin yemekleriyle ve oyunlarıyla, yeşiliyle, mavisıyla hâlâ bâkir Türk yörelerinden birisidir. Ama Giresun tarihinden bi-haber belli mihraklarda "yalan söyleyen tarih" öğretileri ile yetişmiş kişiler kültür etkinlikleri adı altında Cumhuriyet'e, Atatürk'e ve Osman Ağa'ya kem söz edenleri Etrâk taifesinin ateleti nedeniyle davet etmeden geri durmamışlardır... Buna sözde Cumhuriyetçi ve laik, Atatürkçü ve sözde Osman Ağa severler seslerini çıkarmayarak "yandaşlık (!)" yapmışlar, hatta savunur tavırlar sergilemişlerdir... Bu oluşumlara karşı dik duranları elbette tebrik ediyorum!..

Doç. Dr. Ali TURAN

Giresun Üniversitesi Fındık Ekspertiği Programı

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN FINDIK TARIMINA ETKİSİ

Fındık ılıman iklim meyve türüdür ve iyi gelişip bol ürün verebilmesi için nemli iklim koşullarına ihtiyaç duyar. Kışları ılık ve yağışlı, yazları serin iklimleri sever. Karadeniz kıyı bölgesi sahip olduğu bu iklim ile dünyanın en uygun fındık yetiştirme alanlarından birine sahiptir.

Türkiye’de Karadeniz kıyı bölgesinde fındık yetiştirilen bu alanlar 40-41° enlem ve 37-42° boylamları arasında bulunmaktadır. Fındık yetiştiriciliğinin bu bölgede ekolojik sınırı 30 km içeriye (güneye) ve 750 m yükseğe kadar çıkmaktadır. Bu alanlarda kendi içerisinde kıyıda uzaklık ve yüksekliğe göre üç kuşağa ayrılmaktadır. Deniz seviyesinden 0-250 m yükseklik ve 10 km iç kısma kadar olan yöreler sahil kuşak, 251-500 m yükseklik ve 10-20 km içerde olan yöreler orta kuşak ve 501-750 m yükseklik ve 20 km’den daha fazla iç kısımda kalan yöreler ise yüksek kuşak olarak isimlendirilir. Fındığın ekolojik yetişme alanı bu şekilde ifade edilirse de Karadeniz Bölgesi’nde sahilden 80 kilometre içeriye ve 1200 m yüksekliğe kadar yetiştirilme alanı genişlemiştir. Yüksek rakımlı alanlarda özellikle kış

soğukları ve ilkbahar geç donlarına maruz kalma kaçınılmaz olmaktadır.

Fındık üretimin çoğunluğu orta kuşakta olmasının yanı sıra, meyve kalitesinin de diğer iki kuşağa göre daha iyi olduğu bilinmektedir.

Fındık yetiştirilecek alanlarda ortalama sıcaklığın 13-16 °C, kışın en düşük sıcaklığın -8 ile -10°C, en yüksek sıcaklığın 36°C, yıl içerisinde düzenli dağılmış ve yıllık yağış toplamının 750 mm’nin üzerinde olması ve Haziran ve Temmuz aylarında nispi nemin % 60’ın altına düşmemesi uygundur. Nisan’dan Temmuz sonuna kadar olan dönemde ayda 80-100 mm yağışa ihtiyaç duyar. Bunun doğal olarak karşılanamadığı durumda sulama önerilir. Fındık bitkisi kuraklığa hassastır ve toprak derinliğinin az olduğu yerler ile güney-batı yöneylerde kuraklıktan daha fazla etkilenmektedir. Son dönemlerdeki verilerden yaşanan iklim değişiklikleri sonrasında kuraklığın yanında başka meteorolojik sorunlarında yaşanabileceği düşünülmektedir.

İklim değişikliği etkilerinin en yoğun görüldüğü tarımsal faaliyet meyveciliktir. Son yıllarda meyve

üretimi ve kalitesini etkileyen durumlardan biri meyve ağaçlarının kış dinlenme, çiçeklenme, tomurcuk oluşumu ve meyve döneminde meydana gelen ekstrem hava koşullarıdır. Tarımdan geçimini sağlayan kişiler, meteorolojik olayları düşünerek, ekonomik olan bazı teknik ve kültürel önlemler almak zorundadırlar. Bu nedenle tarımsal üretimde tüm aşamalarda iklim parametrelerine ait verilere ihtiyaç vardır. Çünkü hava koşulları ve iklimde meydana gelecek kısa ve uzun dönemli sapmalar özellikle tarımsal üretimde etkisini hissettirmekte ve bu durum ekonomik değeri olan ürünlerde ciddi boyutlarda risk oluşturmaktadır.

SICAKLIĞIN ETKİSİ

Uzun yıllar sıcaklık ortalama değerlerinin doğrusal bir şekilde hareket ettiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan da son vejetasyon dönemi ortalama sıcaklık değerleri genel olarak uzun yıllar ortalama değerlerinden yüksek gerçekleşmiştir. Son 36 yıl ortalama değerlere göre sıcaklık artışı 2.08 C olarak gerçekleşmiştir.

Son vejetasyon döneminde maksimum ve minimum sıcaklık ortalama değerleri arasındaki farklılığın artış yönünde değiştiği görülmektedir. Uzun yıllar ortalama değerlerinin bu bakımdan birbirine daha yakın olduğu görülmektedir. Elde edilen bu verilerden gece gündüz arasındaki sıcaklık farkının azalış eğiliminde olduğunu söylenilebilir.

YAĞIŞLARIN ETKİSİ

Uzun yıllar yağışlı gün sayısı ortalama değerlerinin 9.5-15.5 aralığında olduğu görülmektedir. Oysa son vejetasyon döneminde yağış değerlerinde dalgalanma gözlenmiştir. Şöyle ki, Mart ayında 18 değerine çıkarken, Ekim ayında 4 güne kadar düşmüştür. Diğer yandan da Kasım ayında tekrar yükselerek 17 gün değerine ulaşmıştır.

GÜNEŞLENME SÜRESİNİN ETKİSİ

Güneşlenme süresi bakımından aylık uzun yıllar ortalama değerler ve son dönem değerleri karşılaştırıldığında özellikle Mayıs ve Ekim aylarında güneşlenme süresinde önemli artış söz konusudur. Uzun yıllar ortalama değerlere göre güneşlenme süresi artış eğilimindedir.

DONLARIN ETKİSİ

Donlu gün sayısı en yüksek olarak 1982 (7 gün), 1985 (8) ve 1987 (7 gün) yıllarında bulunmuştur. Yine 1983, 1990 ve 2004 yıllarında 3 gün don kaydedilmiştir. Diğer yıllarda ise bu değerler 2 ve altında gün sayısı olarak kaydedilmiştir. İlkbahar geç donları çoğunlukla Mart ayında, 2 gün ise Nisan ayında kaydedilmiştir. Uzun yıllar donlu geçen gün sayıları toplamı incelendiğinde son 30 yılda en fazla sırasıyla Şubat (117 gün), Ocak (103 gün), Aralık (40 gün) ve

Mart (35 gün) aylarında don kaydedilmiştir. Ayrıca Kasım (4 gün) ve Nisan (2 gün) aylarında da don kaydedilmiştir. Diğer aylarda ise donlu güne rastlanmamıştır. Son vejetasyon döneminde ise Ocak (1 gün) ve Şubat (3 gün) aylarında kış donları tespit edilmiş ve son vejetasyon döneminde ilkbahar geç donlarına rastlanmamıştır.

SOĞUKLAMA SÜRESİNİN ETKİSİ

Uzun yıllar ortalama soğuklama süresi 1473 sa, 2011-2021 yılları dinlenme döneminde soğuklama süreleri 564-1932 sa aralığında kaydedilmiştir. En yüksek değer 2012 yılında, en düşük değer ise 2018 yılında tespit edilmiş ve 2012 yılı haricindeki tüm değerler uzun yıllar ortalaması soğuklama süresinden düşük gerçekleşmiştir. Son dönem soğuklama süresi ise 902 sa olarak gerçekleşmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye’de fındık dikim alanları, zamansal ve mekânsal değişimi üzerine yapılan çalışmalarda gelecek 90 yıllık süreçte sıcaklıklardaki artış yaklaşık 6°C olabileceği öngörülmektedir. Özellikle 2051 yılından sonraki on yıllık dönemlerde fındık üretimi yapılan sahil kesiminde sıcaklığın sınır değerlerin üzerine çıkabileceği ve dönemsel olarak her on yıllık süreçte artış göstereceği bildirilmektedir. Bu durum günümüzde optimum sıcaklık koşullarına göre fındık tarımı yapılan alanların daha fazla ısınması ve yetiştirme sınırını aşması anlamına gelmektedir. Ayrıca sıcaklık koşullarındaki değişim fındık dikim alanlarının yatay ve dikey değişimine neden olabileceği değerlendirilmektedir.

Özellikle yükselen sıcaklık değerlerinin 0-250 metre arasında yer alan sahil kuşağında fındık yetiştiriciliğini olumsuz etkileyebileceği bildirilmiştir. Diğer yandan da dikim yapılan alanlar dikey yönde de değişim gösterecek bugün için fındık tarımına uygun olmayan 1500 metrenin üzerindeki alanlar tarıma elverişli sahalar haline gelebileceği öngörülmektedir. Bu değişimlere ilave olarak sıcaklık değerlerinin yükselmesi çiçeklenme, tozlanma ve dölleme üzerine de olumsuz etki edeceği ve fındık veriminin bu değişimlerden olumsuz etkileneyeceği anlaşılmaktadır.

Son vejetasyon sezonunda ortalama sıcaklık değeri 1°C artış göstermiş ve ayrıca Mart, Haziran ve Ağustos ayları haricinde yüksek değer kaydedilmiştir. Diğer yandan da Ocak, Eylül ve Aralık aylarında fark daha da yükselmiştir. Aslında bu sıcaklık artışının daha çok yaz aylarında olması beklenmektedir. Diğer yandan da bu değişiklikler ilkbahar geç donlarının zarar yoğunluğunun artmasına sebep olabilir. Zira zararın büyüklüğü arttıkça ürünün kalitesi daha da düşeceği için üreticilerin ekonomik zararı daha da fazla olacaktır. Dahası, fındık üretimi yapılan alanların fındık yetiştiriciliği açısından büyük risk taşıdığı ve alternatif ürün arayışına geçmenin faydalı olacağı önerilmektedir. Çünkü hangi ürünün hangi bölge için uygun olabileceğine karar vermek çok önemli ve uzun aman alacak çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Maksimum ve minimum sıcaklık dereceleri arasındaki farklılık bakımından son yıldaki değer uzun yıllar ortalamasından çok daha düşüktür. Bu duruk tropik iklime yönelim olarak değerlendirilebilir.

Haliyle zamanla oluşacak böyle değişim aralığının azalışı fındık üretimi için risk oluşturacaktır. Kaldı ki, bazı sezonlarda yağışın aylara, haftalara ve hatta günlere dağılımındaki düzensizliği ve yetersizliği sulama suyu ihtiyacını daha da fazla gündeme getirecektir.

Yağışlarda uzun dönem ortalamalarına göre yağışlı gün sayısında zaten azalma eğilimi olduğu bilinmektedir. Toplam yağışta belki farklılık yoktur ancak yağışın dağılımında dengesizlik görülmektedir. Benzer şekilde Ekologlar, sellerin arttığını toplam yağış miktarında değişim olmadığını, ancak yağışın aylara ve haftalara dağılımında değişim olduğunu bildirmiştir.

Çok düşük oranda da ilkbahar geç donlarının Nisan ayında gerçekleştiği, ilkbahar geç donları sayı olarak az olmasına rağmen sürgün döneminde olan fındıklarda çok önemli zararlar oluşturduğu önceki gözlemlerden bilinmektedir. Bunun sonucu olarak da rekolte de büyük kayıplar yaşandığı ve bu dönemlerde arz noksanlığı neticesinde fındık fiyatlarında

anormal değişkenlikler yaşandığı bilinmektedir. Birçok faktörün fındık rekoltesini etkilediği bilinmekle beraber yüksek risk faktörünün iklim olduğu genel olarak kabul görmektedir.

Soğuklama ihtiyacı, vejetasyon başında tomurcukların düzgün patlaması ve bitkinin düzenli olarak büyümesi için belirli bir süre bitkinin düşük sıcaklık değerlerinin (Örneğin 0°C ile 7.2°C arasında) altında geçirmesi gereken süre olarak bilinir. Yani tomurcukların belirli bir süre düşük sıcaklık ihtiyaçları bulunmaktadır. Soğuklama ihtiyacını karşılayan meyve ağaçlarında meyve ve sürgün tomurcukları düzenli olarak patlar ve bitki iyi bir büyüme ve gelişme gösterir.

Soğuklama ihtiyacı meyve türlerine ve çeşitlerine göre farklılık göstermektedir. İklim değişikliğiyle birlikte artan sıcaklıklar nedeniyle, dünyanın bazı bölgelerinde bazı meyve türlerinde soğuklama ihtiyacının karşılanamaması nedeniyle verim ve kalite kayıpları ile ilgili sorunlar ortaya çıkacaktır. 2011 yılından günümüze kadar bu

soğuklama süresi bazı dalgalanmalar dışında azalış eğilimindedir. Sadece 2012 yılında (1932 sa) bu süre uzun yıllar ortalama değerinin üzerinde seyretmiştir (1473 sa).

Diğer tüm zaman aralığında yıldan yıla dalgalanma göstermekle birlikte azalma eğilimi görülmüştür. Soğuklama ihtiyacı yüksek olan türler için aslında bu azalma büyük risk oluşturabilir. O nedenle uzun dönemde soğuklama süresi yükseltilemeyeceğine göre bitki deseni bakımından planlamaların yapılmasında yarar görülmektedir.

Ayrıca küresel ısınmanın kaçınılmaz olduğu düşünüldüğünde soğuklama gereksinimlerini çeşitli yollarla karşılamak için çaba gösterilerek, değişen iklim koşullarına uygun çeşit geliştirmek değişen iklimin olumsuz etkileri azaltılabilir. Aksi durumda bitkilerin adaptasyon süreçleri çok uzun zaman diliminde belli olacağından hazırlıksız yakalanma durumu söz konusu olacaktır. Soğuklama süresinin kısılacağı düşünüldüğünde düşük soğuklama isteyen tür ve çeşitler önem kazanacaktır.

AV. MÜJDAT ÖZ

HİZMET TESPİTİ DAVASI

Hizmet Tespit davası; bir hukuksal çıkar söz konusu ise bu çıkar doğrultusunda açılan ve sonunda bir hükümlülük talebi içermeyip duruma göre herhangi bir anlamda bir hükümlülüğe de yol açabilen ve konusuna ilişkin bir hususun bir hükümle tespitini amaçlayan davadır. Bu hüküm kesin hüküm halini aldığı anda, konusu olan hukuksal durumun varlığı ya da yokluğu yahut tespit konusu belgenin ya da durumun gerçekten olup olmadığı herkese karşı hüküm ifade etmektedir.

Sosyal güvenlik en temelinde toplumsal risklere karşı bireyin korunma hakkını temsil eder. Bireyin risklere karşı hukuki koruma hakkını elde edebilmesinde sigortalı hizmet süresi en önemli koşullardan birini oluşturmaktadır. Uzun erimli sigorta kolları olan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasından yararlanabilmek için yasa da belirtilen sigortalılık süresini ve/veya prim gün sayısı koşulunu gerçekleştirmiş olmak zorunludur. Bu koşulun gerçekleşmediği durumlarda sosyal güvenliğin kapsamı sigortalı açısından ister istemez daralmaktadır. Özellikle primli sistemin benimsendiği sosyal güvenlik sistemlerinde sigortalılık

süresi sistemin merkezinde yer almıştır. Türk sosyal güvenlik sisteminin primli sisteme dayalı olduğu anımsandığında sigortalı hizmetlerin önemi anlaşılabilir olmaktadır.

Hizmet Sözleşmesinin Unsurları Nelerdir?

4857 sayılı kanunun 8. maddesindeki tanıma göre, “iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir.” Yargıtay’a göre ise;

- a-İşçinin işverenin talimatlarına göre hareket etmesi,
- b-İş sürecinin ve sonuçlarının işveren tarafından denetlenmesi,
- c-İşin işverene ait işyerinde görülmesi,
- d-Malzemenin işveren tarafından sağlanması,
- e-İş görenin işin görülme tarzı bakımından iş sahibinden talimat alması,
- f-İşin iş sahibi veya bir yardımcısı tarafından kontrol edilmesi,
- g-Bir sermaye koymadan ve kendine ait bir organizasyonu olmadan faaliyet göstermesi,
- h-İşçinin, işverenin belirlediği koşullarda çalışırken, kendi yaratıcı gücünü kullanması,

ı-İşverenin isteği doğrultusunda işin yapılması için serbest hareket etmesi, i-Çalışanın işyerinde kullanılan üretim araçlarına sahip olup olmaması.

j-Kar ve zarara katılıp katılmaması, k-Girişimcinin sahip olduğu karar verme özgürlüğüne sahip olup olmaması” olarak sıralamıştır.

Hizmet Tespit Davalarında Görevli ve Yetkili Mahkeme Hangisidir?

5510 sayılı Kanun 86/9’da yer verilen açık hüküm gereğince hizmet tespit davalarının incelenmesinde görevli mahkeme İş Mahkemeleridir. İş mahkemelerinin bulunmadığı yerlerde ise görevli mahkeme Asliye Hukuk Mahkemesidir. 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu’nun 5. maddesine göre; İş mahkemelerinde açılacak her dava, açıldığı tarihte dava olunanın Türk Medeni Kanunu gereğince ikametgahı sayılan yer mahkemesinde bakılabileceği gibi, işçinin işini yaptığı işyeri için yetkili mahkemede de bakılabilir. Sosyal Güvenlik Kurumu aleyhine açılan davalarda yetkili mahkeme, Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerinin bulunduğu yer iş mahkemesidir. Dava açılırken işverenle birlikte Sosyal Güvenlik

Kurumuna da husumet yöneltilmelidir. Hizmet tespit davasında davalı sayısı birden fazla olması halinde davalılardan birinin ikametgâh adresindeki mahkemede açılması gerekmektedir.

Hizmet Tespit Davalarında Süre Nedir?

5510 sayılı Kanun'un 86/9'a göre, aylık prim ve hizmet belgesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan

başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamaları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır. Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, hizmet tespit davalarının açılabilmesine ilişkin olarak hizmetlerin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıllık bir süre öngörülmüştür. Söz konusu beş yıllık süre hak kaybına sebep olacak bir süredir.

Hak Düşürücü Sürenin İstisnaları Var Mı?

Hizmet tespit davalarına ilişkin yukarıda belirtilen hak düşürücü süre mutlak nitelikte değildir. Yargıtay 10. ve 21. Hukuk Dairelerinin süreklilik kazanmış kararlarına göre: a-Müfettiş durum tespit tutanağı ya da tahkikat raporlarıyla çalışma tespit edilmişse, b-Asgari işçilik incelemesi neticesinde işverenden sigortalının primleri Kurumca icra yoluyla tahsil edilmişse, c-İşveren imzalı ücret tediye

bordrosunda sigortalıdan sigorta primi kestiğini açıkça gösterdiği halde sigorta primini Kuruma yatırmamışsa, d-Sigortalı durumunda iken memurluğa geçmiş olursa, e-İşe giriş bildirgesi Kuruma süresinde verilmiş; fakat bordrosu ve primi SGK'ya intikal ettirilmemişse, f-İşçilik hakları tazminatlarına (ihbar, kıdem tazminatı, ücret alacağı vs.) ilişkin aynı döneme ait kesin hüküm niteliğini taşıyan yargı kararları varsa, hizmet tespit davaları zamanaşımına uğramaz.

Hizmet Tespit Davasını Kim Açabilir?

Hizmet tespit davasını kişinin bizzat kendisi veya kişi ölmüşse hak sahipleri açabilir. Sigortalının kendisinin açması durumunda hizmet tespitine konu işyerinde hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak 5 yıl içerisinde mahkemeye başvurabilir. Sigortalı ölmüşse murisin hak sahiplerinin hizmet tespit davasına dair hak düşürücü süresi murisin ölüm tarihinden başlar.

Hizmet Tespit Davası Açabilmek İçin Gerekli Şartlar Nelerdir?

Hizmet tespit davalarında Sosyal Güvenlik Kurumu ile beraber işverenin de muhatap gösterilmesi gerekmektedir. Dava konusu hizmetin geçtiği sürede işyeri değişmiş ise eski işveren yanında işyerini devralan yeni işverenin de Sosyal Güvenlik Kurumu ile birlikte hasım gösterilerek davaya dahil edilmeleri gerekmektedir. Aksi halde hizmet tespit edilse dahi Yargıtay'ca

hüküm bozulmaktadır. Uygulamada bildirim ve prim ödeme yükümlülüğünü zamanında yerine getirmeyen alt işveren idari veya mahkeme kararlarıyla sonradan yerine getirilmesi istenen dönemde kendisine ulaşılabilmesi, prim ödeyemeyecek ekonomik zorluk çekmesi gibi nedenlerle sigortalılar mağdur edilebilmektedir. Bu gibi hallerde alt işveren ile birlikte asıl işverene hizmet tespit davası açılabilir.

Hizmet Tespit Davasının Konusu Nedir?

Hizmet tespit davasının hukukumuzdaki yasal dayanağı 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 86/9 hükmüdür. Madde hükmüne göre; "Aylık prim ve hizmet belgesi işveren tarafından verilmeyen veya çalıştıkları Kurumca tespit edilemeyen sigortalılar, çalıştıklarını hizmetlerinin geçtiği yılın sonundan başlayarak beş yıl içerisinde iş mahkemesine başvurarak, alacakları ilâm ile ispatlayabilirlerse, bunların mahkeme kararında belirtilen aylık kazanç toplamaları ile prim ödeme gün sayıları dikkate alınır." Bu madde ışığında, hizmet tespit davasıyla, mahkemeden, davacı işçi ile işveren arasında, hizmet sözleşmesine dayalı olarak, belli tarihler arasında ve belirli bir ücret karşılığında bir iş ilişkisinin mevcut olduğunun tespiti talep edilir.

Hizmet Tespit Davasında İspat Koşulu Var Mı?

Çalışma olgusu her türlü delille ispatlanabilir. İşe giriş bildirgesinin işlevi Kurumu sigortalının çalışmaya

başladığından haberdar etmek olduğundan bildirgenin verilmiş olması mutlaka çalışıldığını göstermez. O nedenle çalışma olgusunun ispatı başka delillere ihtiyaç gösterir. Yargıtay önceleri işe giriş bildirgesinin sigortalının imzasını taşıdığı, dolayısıyla bildirmede yazılı işe giriş tarihinin aksinin ancak eş değerde delillerle kanıtlanabileceği yönünde kararlar vermektedir. Ancak Yüksek Mahkeme sonraki kararlarında içtihadını değiştirerek, işe giriş bildirgesinin daha önceki çalışmalar için aksi kanıt olmayacağı, bu çalışmaların her türlü delille ispatlanabileceği sonucuna varmıştır.

Yargıtay bu görüşe dayanak olarak işe giriş bildirgesindeki sigortalının imzasının kimliğiyle ilgili bilgilerle sınırlı olduğunu, işe giriş tarihinin altını işverenin imzalamasını ve bildirgenin verilmesinin çoğu zaman sigortalının bilgisi dışında gerçekleşmesini göstermiştir. Sigortalı hizmetin tespiti için verilen kararlarda bu davaların özel bir duyarlılığı gerektirdiği ve suistimallere açık olduğu düşüncesinden hareketle son derece titiz davranılmakta ve hüküm için sadece tanık beyanları yeterli sayılmamaktadır. Kararlarda tanık beyanlarının diğer delillerle desteklenmesi gereğine işaret edilmektedir. Yargıtay'ın konu ile ilgili olarak verdiği şablon kararlara göre, tanık beyanları somut olgulara dayanmalıdır. Görevi 'maddi' gerçeği bulmak ve delilleri re'sen toplamak olan hakim bunların inandırıcılığı üzerinde durmalı, tanıkların sigortalı ve işveren ile olan ilişkilerinin mahiyetini -örneğin o dönemde çalışıp çalışmadıklarını-

raştırmalıdır. Bazı hallerde uzun yıllar öncesine ait bilgilerin nasıl olup da unutulmadan taşınabildiği hakim tarafından göz önüne alınmalı, tanıklar buna göre isticvap edilmeli, işyerinin kapsam, kapasite ve niteliğiyle bu beyanlar karşılaştırılmalıdır. Hakim, ayrıca, işyerindeki müdür, şef, ustabaşı, posta başı gibi işveren vekilleri ve işyerinde çalışan diğer kişiler ile komşu işyerlerinden o yeri bilenleri de re'sen çağırarak dinlemeli, çalışma olgusunu bu şekilde hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde sağlıklı bir biçimde belirlemelidir.

Yazılı belgenin aksi ancak eş değerdeki bir delille ispatlanabilir. Bu nedenle sigortalının çalıştığı döneme ait bir yazılı belge varsa, örneğin işyerinde sigortalının çalışmaları düzenli olarak Kuruma bildirilmiş, kayıtları düzenli tutulmuş, primleri yatmış ve işyerindeki bordrolarda sigortalının imzası varsa artık bu dönem için tanık dinletilemez. Aynı şekilde Yargıtay resmi kurumlarda çalışmanın yasa gereği mutlaka kayıtlara geçeceği, ücret ödeneceği, ücretlerden sigorta primi kesileceği ve prim belgelerinin düzenlenip Kuruma ulaştırılacağından hareketle resmi kurum kayıtlarında gözükmeyen çalışma iddialarının ayrıntılı şekilde araştırılarak kayıtlara geçmeme nedeninin incelenmesi gerektiğini hükme bağlamıştır.

Kararlarda tanık beyanlarının diğer delillerle desteklenmesi gereğine işaret edilmektedir. Yargıtay'ın konu ile ilgili olarak verdiği şablon kararlara göre, tanık beyanları somut olgulara dayanmalıdır. Görevi 'maddi' gerçeği bulmak ve delilleri

re'sen toplamak olan hakim bunların inandırıcılığı üzerinde durmalı, tanıkların sigortalı ve işveren ile olan ilişkilerinin mahiyetini -örneğin o dönemde çalışıp çalışmadıklarını- araştırmalıdır. Bazı hallerde uzun yıllar öncesine ait bilgilerin nasıl olup da unutulmadan taşınabildiği hakim tarafından göz önüne alınmalı, tanıklar buna göre isticvap edilmeli, işyerinin kapsam, kapasite ve niteliğiyle bu beyanlar karşılaştırılmalıdır. Hakim, ayrıca, işyerindeki müdür, şef, ustabaşı, posta başı gibi işveren vekilleri ve işyerinde çalışan diğer kişiler ile komşu işyerlerinden o yeri bilenleri de re'sen çağırarak dinlemeli, çalışma olgusunu bu şekilde hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak şekilde sağlıklı bir biçimde belirlemelidir.

Yazılı belgenin aksi ancak eş değerdeki bir delille ispatlanabilir. Bu nedenle sigortalının çalıştığı döneme ait bir yazılı belge varsa, örneğin işyerinde sigortalının çalışmaları düzenli olarak Kuruma bildirilmiş, kayıtları düzenli tutulmuş, primleri yatmış ve işyerindeki bordrolarda sigortalının imzası varsa artık bu dönem için tanık dinletilemez. Aynı şekilde Yargıtay resmi kurumlarda çalışmanın yasa gereği mutlaka kayıtlara geçeceği, ücret ödeneceği, ücretlerden sigorta primi kesileceği ve prim belgelerinin düzenlenip Kuruma ulaştırılacağından hareketle resmi kurum kayıtlarında gözükmeyen çalışma iddialarının ayrıntılı şekilde araştırılarak kayıtlara geçmeme nedeninin incelenmesi gerektiğini hükme bağlamıştır.

PROF. DR. KURTULUŞ YILMAZ GENÇ

Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı

FINDIK EKONOMİSİ KİTABI

Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kurtuluş Yılmaz GENÇ ile aynı Fakültenin eski Dekan Yardımcıları Doç. Dr. Yasemin MAMUR IŞIKÇI ve Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖZDEMİR'in editörlüklerinde ve Yönetim Kurulu Başkanı Hamza BÖLÜK ve Genel Sekreter Eren NİZAM öncülüğünde, Giresun Ticaret Borsası'nın finansmanı ile Ekin Yayınevi tarafından 2022 yılında yayımlanan "Fındık Ekonomisi" kitabı, fındık konusunu farklı boyutlarıyla ele almıştır ve zengin bir içeriğe sahiptir.

Fındık, Türkiye'nin en önemli tarım ürünüdür. Öyle ki, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana dışsatımdan ülkeye en çok gelir getiren tarım ürünü fındıktır. Böylece, öncelikle, Osmanlı İmparatorluğu'ndan Türkiye Cumhuriyeti'nin payına düşen borçlar fındık gelirleri sayesinde ödenmiştir. Yine, bu üründen elde edilen gelir, ülkenin gelişimine önemli bir katkı sağlamıştır. Fındık konusu çok boyutludur. Fındığın tarımsal üretim süreci, yeşil kabuktan ayrılıp kurutulması, pazara sunumu, işlenerek ara ürün ya da nihai ürün şekline dönüştürülmesi işletmecilik, gıda mühendisliği, ziraat mühendisliği gibi farklı bilim

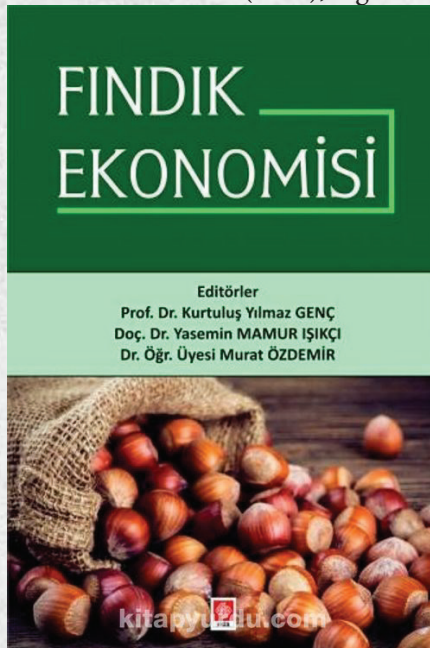
alanlarını ilgilendirmektedir. Yine, uluslararası pazarlama, uluslararası ticaret ve bunlara etki eden nedenler çok disiplinli çalışmalara açıktır. Bu anlamda, siyaset bilimi de bu çalışmalara katkıda bulunabilir.

Türkiye, Dünya yıllık fındık üretiminin yaklaşık %70'ini gerçekleştirmektedir. Dünya fındık dikim alanlarının yaklaşık %75'i Türkiye'dedir. Türkiye'nin yıllık fındık üretimi ortalama 600.000 tonun üzerindedir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'ten alınan, 2016 ile 2020 yılları arasını kapsayan verilere göre, Türkiye'de ortalama fındık üretimi 610.000 ton (% 62), diğer

ülkelerin üretimi ise 375.000 tondur (%38). Türkiye'nin bu beş yıllık dönemdeki ortalama dekar başına fındık üretimi 84 Kg iken, bu değer Amerika Birleşik Devletleri'nde 221 Kg/Da, Gürcistan'da 180 Kg/Da, Azerbaycan'da 122 Kg/Da, İtalya'da 157 Kg/Da ve İspanya'da ise 79 Kg/Da'dır. Görüldüğü gibi, Türkiye için fındık konusunda önceliklerden biri dekar başına verimi artırmak iken, bu sorunun coğrafi kaynaklı olabileceği de unutulmamalıdır. Bunun yanında, ülkemizin bu konudaki ikinci önceliği fındık üretim süreci aşamalarında makineleşme oranını artırmaktır.

Giresun Üniversitesi, 2021 yılında, 'fındık' alanında, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın (YÖK) "Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma Programı"na dahil olmuştur. Bu durum, Giresun Üniversitesi'ne fındık üretimi ve pazarlanması ile olarak birçok yeni sorumluluklar yüklemiştir. Konu ile ilgili yayınların artırılması da bu sorumluluklardan biridir. Bu kitap, bu çerçevede tasarlanmıştır.

Bu kitap, fındık konusunu farklı yönleriyle inceleyen 15 bölümden oluşmaktadır. Bu çerçevede; sektörel tarih, İKY boyutu, mevsimlik işçilik,

çocuk işçiliği, kooperatifler, finansal boyut, Avrupa Birliği ile ticaret, fiyatın oluşumu, üretim alanlarındaki değişim, ihracat, fındığın Türk Ekonomisine etkisi, maliyetler ve muhasebe uygulamaları, “akıllı köyler” ve fındık fiyatı-döviz kuru ilişkisi bu kitabın bölümlerinin temel odak noktalarıdır.

Kitap, fındık sektörünün bir bütün olarak değerlendirilebilmesini sağlayarak, literatüre ve uygulamaya katkıda bulunmaktadır.

Bu kitap, onbeş bölümden oluşmaktadır. Buna göre, Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul MEŞE, “Osmanlı’dan Cumhuriyet Dönemi’ne Fındık Üretimi ve Ekonomisi”; Dr. Güven KAHRAMAN, “İnsan Kaynakları Yönetimi Perspektifinde Türkiye’de Fındık Ekonomisi”; Prof. Dr. Kurtuluş Yılmaz GENÇ ve Dr. Öğr. Üyesi Burçin ESER, “Türkiye’de Çocuk İşçiliği: Fındık Tarımına İlişkin Bir Değerlendirme”; Prof. Dr. Sebiha KABLAY, “Fındık Tarımında Çocuk İşçiliği”; Dr. Nihal ARICAN KAYGUSUZ, “Fındık Tarımında Mevsimlik İşçilerin Performansını Etkileyen Olumlu ve Olumsuz Durumların Değerlendirilmesi”; Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Akif KARA, “Fındık Ekonomisinde Kooperatiflerin Yeri: Düünden Bugüne FİSKOBİRLİK”; Dr. Öğr. Üyesi Arif ÇİLEK, “Merec ve Multimoosral Teknikleri ile Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerinin 2015-2021 Yılları Arasındaki Finansal Analizi”; Dr. Öğr. Üyesi Veysel YILMAZ, “Türkiye’nin Fındık Ticaretine Farklı Bir Bakış: AB Ülkeleri ile Ticareti”; Öğr. Gör. Şifa KIRHASANOĞLU, “Fındık Fiyatını Etkileyen Faktörlerin VAR Modeliyle Analizi”; Cihan USTA ve Doç. Dr. Türker ŞİMŞEK, “Fındık Üretim Alanındaki Değişim ve Fındık

Üretme Endeksi Arasındaki Nedensellik İlişkisi: Fındık Üretiminde Öncü Ülkeler Üzerine Bir Uygulama”; Dr. Erol IŞIK, “Fındık ve Fındık Mamulleri İhracatının Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlük (AKÜ) Endeksi Kullanılarak Analizi”; Dr. Öğr. Üyesi Veysel YILMAZ, “Türkiye’nin Sert Kabuklu Meyve Sektörü ve Fındığın Türkiye Ekonomisine ve Dış Ticaretine Etkisinin İncelenmesi”; Dr. Öğr. Üyesi Murat ÖZDEMİR, “Fındık Üretiminde Maliyetler ve TMS 16 Kapsamında Muhasebe Uygulamaları”; Doç. Dr. Levent MEMİŞ ve Öğr. Gör. Melikali GÜÇ, “Teknolojik Gelişmelerin Kırsal Alandaki Etkisi: Akıllı Köyler”; Dr. Öğr. Üyesi Onur SEYRANLIOĞLU, “Fındık Fiyatları ile Döviz Kuru Arasındaki Saklı İlişkinin Analizi”

başlıklı bölümleri yazmışlardır. Bölüm yararlarımıza çok teşekkür ederiz. Kitabın basım maliyetlerinin çoğunu, Yönetim Kurulu Başkanı Hamza BÖLÜK ve Genel Sekreter Eren NİZAM öncülüğünde, Giresun Ticaret Borsası finanse etmiştir. Türkiye Fındık Piyasası’na bu yeni katkılarından dolayı da kendilerine editörler ve yazarlar olarak teşekkür ederiz. Yine, kitabın basım maliyetlerinin karşılanmasına katkıda bulunan Gaffaro Fındık İşletmesi Yönetim Kurulu Başkanı Halik AK’a da çok teşekkür ederiz. Kitap, Türkiye Fındık Sektörü’ne ve akademik yazına katkısı, yeni yayınları teşvik etmesi editörlerini ve yazarlarını motive eden temel unsurlardır. Kitabın, Türkiye Fındık Piyasasının gelimine katkıda bulunması umuduyla.

BAŞKANIMIZIN FINDIK İHRAACAT'I İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELERİ

Türkiye'nin fındık ihracatında son durum ne? Dünya da Türk Fındığının değerini artırmak adına nasıl çalışmalar yapıyor?

Güncel dönem itibarıyla 280 Bin Ton fındık ihracatı karşılığında 2.160.000.000.-USD doları bir ihracat rakamına ulaşmış durumda, bunu geçen sezon ile kıyasladığımızda ihracatımız tonaj bakımından yaklaşık 1.500 ton geride kalmasına rağmen yaklaşık 450 Milyon USD doları bu sene daha fazla ihracat getirisi sağlamış durumda gözükmemekte. Tahminlerimize göre bu sezon ihracatımızın 295-300 Bin ton civarında olacağını ve parasal miktarının da 2,3 Milyar Dolar seviyeleri olacağını tahmin ediyoruz. Bu bize gösteriyor ki Türkiye'nin tarımsal ürün ihracatında fındık hala % 10-12'lik bir bantta yine birinciliği kimseye kaptırmıyor. Ama bununla övünmenin dışında yeni şeylerin Türk Fındığında konuşulması lazım yeni pazarların Türk Fındığı ile tanıştırılması lazım, özellikle her kesim tarafından söylenen ama bir türlü hayata geçirilemeyen Türk Fındığı'nda işlenmiş ve katma değerli fındık ihracatının artık artırılması gerekiyor.

Hammadde ihracatı yapan bir ülke pozisyonundan kurtulmamız gerektiğini bu fasit daire etrafında dönme yerine politikaları belirlenmiş planlar dahilinde bunu hayata geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Türk Fındığında istikrarlı ve hakim ülke olmanın gerekliliklerini ve sorumluluklarını taşıyarak hareket etmenin vaktinin gelip geçtiği

yerdeyiz. Onun için Türk Fındığında şu kadar ihracat yapmanın gururunu ülkemize daha fazla fındıktan gelir getirebilmemizin yolunu belirlemeli ve bunun devlet - tüccar - üretici - sanayici işbirliği içerisinde ortaya koymanın yollarını aramalıyız. Diğer bir sorunuz Dünya'da Türk Fındığının değerini artırmak adına şunları söyleyebiliriz. Bu alanda bir çok eksiklerimiz var. Neden dersiniz uzun yıllar Türk Fındığında bizce çok önemli faaliyetler yürüten Fındık Tanıtım Grubunun, önce kapatılması ve daha sonra bütçeleri ile birlikte Türkiye Tanıtım Grubuna devredilmesi sonrasında fındık özelinde yapılmış çok önemli işlerin yapılmadığını görüyoruz.

O dönemde fındık ihracatçıların büyük emeklerle yürütmüş oldukları tanıtım faaliyetleri maalesef akamete uğradı ve yaklaşık 8 yıldır fındıkta herhangi bir tanıtım faaliyetini göremiyoruz. Oysa ki, bugün Çin Halk Cumhuriyetine yaklaşık 20 yıl içerisinde yıllık 500 Ton civarında olan fındık ihracatımızı yaklaşık 15 Bin Tonluk bir rakamlara Fındık

Tanıtım Grubunun faaliyetleri ile getirmiştik. Fındık tanıtım grubu o dönemde Çin'de çok önemli tanıtım faaliyetleri yürüttü. Görsel medya da ve hatta fındığın Çin'de isminin bulunmasına kadar çok önemli etkinlikler gerçekleştirdi. Bunlar yadsınamaz gerçekler. Onun için Türk Fındığını hala tanımayan Dünya'da, tanıtım faaliyetlerini yerine getirmek üzere tekrar Fındık Tanıtım Grubunun faaliyete geçmesini bekliyoruz.

Kendi kaynaklarıyla tanıtımlarına fayda yaratan bu grubun Türk Fındığı'na ve sektör paydaşlarına çok önemli katkılar sunduğundan hareketle hala fındığı tanımayan ülkelere tanıtım yapılabilmesi ve onların yerel kültürüne fındığın adepte edilmesi için buna mecburuz. Dünya kendi fındığına değer katarken maalesef Türk Fındığı'nın değerinin artırılmasına yönelik ar-ge çalışmalarını da destekleyen Fındık Tanıtım Grubunun olmaması nedeniyle sorduğunuz sorulara olumlu bir cevap vermek de mümkün görülüyor.

Fındık fiyatlarındaki spekülasyonlar sektörü nasıl etkiliyor? Bu durumdan üretici ve sanayici tarafı nasıl etkileniyor?

Fındık fiyatlarındaki spekülasyonlar ifadesine açıkçası katılmıyorum. Fındık arz ve talebe göre fiyatı değişen bir ürün yani ekonominin kuralı böyle. Bunun kanunu böyle kurulmuş, bir ürünün üretim miktarı yani arzı az olur ise buna mukabil talebi de bunun zıddı çok olur ise o ürünün fiyatı yukarı doğru artış hareketli olur. Talep az, arz çok olur ise öncekinde doğal olan neyse bu durumda da olanın olması kadar doğal bir şey olamaz. Bu bakımdan Türk Fındığı, Dünya fındık sektörüne entegre bir ürün. Bakınız birinci sorunuzda Türk Fındık ihracatını değerlendirdik.

Ülkemizde yetişen fındığın yaklaşık % 85-90'lık kısmı yurt dışına ihraç ediliyor. Yani Türk fındığına ciddi bir talep var ve böyle düşünüldüğünde Türk Fındığı uluslararası ticarete entegre bir ürün, bu bakımdan Türk Fındık fiyatları diğer fındık üreticisi ülkeleri ve alıcıları doğrudan ilgilendiriyor. Ekonominin kuralı ne ise o işliyor. Daha ucuz fındık alınabilecek bir yer varsa alıcılar ilk önce ucuz fındık ile ihtiyaçlarını gideriyor. Bu herşeyde mümkün. Herkesin mikro işletmesinden tutunda makro ekonomi de böyledir.

Onun için Dünya ticaretine konu bir ürün olan fındığımızın spekülasyon sözleriyle bir yerlere taşınması Türk Fındık Sektörü için şahsım adına üzücü bir durum. Ancak, tabiki ülkemizde çeşitli denetim faaliyetleri yürüten devletin kurumları var bunlarda pekala görevlerini yapıyorlar. Çeşitli oluşumlara izin

vermemek ve piyasanın olumlu yürümesi için onlarda faaliyetlerini yürütüyorlar. Hiçbir şey denetimsiz ve kontrolsüz bir noktada değil fındıkta. Piyasanın yabancı alıcıların elinde kontrolsüz bir şekilde yürütülmesine zaten Türk Fındık Sektörü de izin vermeyecek ve devletimiz de bunlarla ilgili önlemleri geçmişte olduğu gibi gelecekte de almaya devam edecektir.

Lisanslı Depoculuk Türk Fındığına nasıl bir değer katar? Bu konunun üretici ve sanayici tarafında artıları nelerdir? Bölgede lisanslı depoculuk yatırımları?

Türk Fındığı için lisanslı depoculuk şahsım adına söylüyorum müthiş bir argüman aslında. Giresun Ticaret Borsası olarak AB ve Ulusal katkılarla yapılan "Giresun Fındık Lisanslı Depoculuk Projesi" 2017 yılında devreye girdi ve o günden bugüne kadar yaklaşık 65 Bin Ton fındık depoladık ve depo hizmeti gerçekleştirdik. Türk Fındığının kalite kaybına uğramadan ve en düşük fire ile depolandığı bir lisanslı depo Giresun'daki.

Bunu şöyle değerlendirebiliriz aslında her bir kayıp aslında ülkemizin üretmiş olduğu bir değer kaybolmaması adına milli bir pozisyon almak adına önemli. Bu depolar da azot gazı altında ürün kalitesi korunmakta ürün hiçbir ekonomik kayba uğramadan 2 yıl boyunca saklanabiliyor, ürün depoda bulunduğu sürece banka hesabınızda nasıl paranız, hisse senediniz veya altınınız var, fındık o şekilde değer buluyor. Fındığını, rehin eden üreticiler (0) faizli krediye erişim imkanına ulaşıyor. Sanayicilerimiz, lisanslı depoya koydukları ürünlerin

değer artışından dolayı kurumlar ve gelir vergisi muafiyetinden yararlanıyorlar. Dahası aslında piyasayı çok olumsuz etkilediğini düşündüğümüz emanet sistemi için de büyük bir çözüm lisanslı depolar. Ancak, bizim kapasitemiz itibariyle piyasanın lisanslı depolar vasıtasıyla istikrara kavuşması için ülkemizde yaklaşık 300 Bin Ton'luk bir lisanslı depo kapasitesine ulaşmak lazım. Onun için biz Giresun'da bunun ilkini yapmakla birlikte tek olmanın rahatsızlığını yaşıyoruz, çoğalması lazım.

Fındık piyasalarına olumlu katkılar sağlayacak çok önemli bir araç lisanslı depolar ve hattı zatında şunu da çok açıkça söyleyebiliriz ki, lisanslı depoculuğa en uygun ürün diyebilirim fındık. Çünkü çok likit bir ürün, belki kuyumcudaki sarrafiye için anında bir satış yapamazsınız ama fındığınıza her zaman müşteri bulabilir ve paraya ulaşabilirsiniz. Fındık bu kadar değerli bir ürün ülkemiz için.

Türk Fındığında, piyasanın sıkıştığı arz döneminde üreticinin ve sektörün bu kapasiteyi kullanarak sıkışıklığını önleyebilme ve yabancı alıcıların da bu arz sıkışıklığından fayda bulamaması için fındık lisanslı depoculuğunun belirli bir plan dahilinde geliştirilmesi ve hayata geçirilerek yaygınlaştırılması gerekiyor. Bununla ilgili Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin çalışmaları olduğunu biliyoruz. Kendilerine her anlamda destek ve yardımcı olmaya çalışıyoruz. İnşallah, fındıkta üretim anlamında çok büyük bir imkana sahip olan Ordu İlinde bir lisanslı deponun yapılması imkanı bulunur .

ABD, Gürcistan, Azerbaycan gibi ülkelerde artan fındık üretim, Türkiye'nin ihracattaki payını nasıl etkiliyor?

Dünya'da fındık üretimi artık Türkiye'nin aleyhine geliyor öncelikle bunu söyleyerek başlamak istiyorum. Bakınız 1990'lı yıllarda Dünya'daki fındık üretimindeki payı % 91 gibi devasa bir rakamlarda iken gelinen bugünkü noktada Türkiye'nin Dünya Fındık üretimindeki payı % 65-70'ler civarına gerilemiş durumda. Buradan anlaşılan şudur ki Türkiye, her geçen yıl üretimdeki payının küçülmesinden mütevellit, fındık kaynaklı gayrisafı milli hasılasından bir şeyler kaybediyor. Peki alanı kimler dolduruyor başka alıcılar.

Hangi ülkeler peki bunlar?

Sorunuzdaki gibi Türkiye'nin üretiminin arkasından gelen İtalya'nların dışında, ABD, Gürcistan, Azerbaycan, son yıllarda ciddi manada Şili üretimi, Çin gibi. Dünya'nın her ülkesinde fındık üretimi bizatihi destekleniyor. Bunu şöyle yorumlamak lazım Türkiye'nin dışında üretimin artırılması Türkiye'nin üretim kapasitesinin düşmesi ve Dünya'nın ihtiyacı olan fındık miktarının artmasına mukabil Türkiye'nin bu üretim miktarını artıramaması. Yani ülkemizde asıl sorunlardan bir tanesi birim alanda verimimi artıramıyor olmamız. Verimi artırmamız durumunda ölçek olarak üretim bazında büyüyeceğimiz için maliyetlerimiz de düşme eğilimine girecek ve ülkemiz yine fındıkta üretim miktarında üst seviyelere çıkacaktır.

Bu durum şunu da geliştirecektir: üretim olarak diğer ülkelerin ilk

etapta üretim miktarının durmasına sebep olabilecek bir gelişme olabilir diye düşünüyorum. Sorunuzun ikinci bölümüne şöyle cevap vermek istiyorum. Türkiye'de fındıkta hep fiyat üzerinden olan bir yaklaşım maalesef diğer üretici ülkelerin fındıklarının satışına sebep oluyor.

Dünya ilk önce Türkiye'deki fındık fiyatının açıklanmasını bekliyor. Çünkü piyasa Türkiye'nin açıklayacağı fiyata göre şekilleniyor. Açıklanan Türkiye fiyatının akabinde Azerbaycan ve Gürcistan fındıklarının satışı daha kolay şekilleniyor bunu net söyleyebilirim onlar fındıklarını sattıktan sonra Türk Fındığına sıra geliyor. Ancak şunu söyleyebilirim Dünya'nın en kaliteli fındıkları Türkiye'de yetişiyor o kaliteyi hiçbir ülkenin yakalaması mümkün olmamakla beraber özellikle ABD daha kaliteli üretim için devamlı bilimsel yöntemleri deniyor bunları da takip ediyoruz.

ABD, özellikle Dünya'daki fındık üretiminin Türkiye dışında gelişimi için çok önemli çalışmalar yürütüyor bunu bilimsel yöntemlerle yürütüyorlar. Özellikle ABD kendi içinde soğuk iklime uygun yerler için çeşitler geliştiriyor, ABD'ye en iyi örnek geçmişte 30 Bin Ton yıllık üretimde iken şimdilerde 70 Bin Ton üretim yapıyorlar bunu çeşitli ciddi hastalıklar ve zararlılarla uğraşmalarına rağmen yaptılar ve halen dediğimiz gibi ABD'nin geniş coğrafyasında fındık üretimini artırmanın planlaması içerisinde.

Badem örneğinde Dünya bunu gördü. Anadolu topraklarında yetişen Badem, artık tamamen ABD'nin denetimi ve kontrolüne geçti. Bunu devamlı çalışarak ve üretim yaparak sağladılar.

Fındık üzerinde bu tehditlere cevap verebilmemiz için çok planlı ve koordinasyonlu çalışmalar yürütmemiz gerekiyor. Tüm sektörün bu anlamda birbiriyle birlikte çalışma kültürüne ihtiyacı var.

Fındıkta verimlilik ve kalite konusunda bölgede birliğin yaptığı çalışmalar var mı?

Fındıkta verimlilik ve kalite gündemde olan terimler ancak mikro ölçekli örnekler dışında topyekün fındık üretimini etkileyecek ve daha iyi noktalara getirebilecek çalışmalar maalesef yok diyebiliriz. Fındık bahçelerinin herkes tarafından bilinmesine rağmen ekonomik ömürlerini tamamlamasından mütevellit yenilenmesi lazım. Yeni tekniklerle üretilmiş fidanların ve bahçe plantasyonlarının yapılması lazım. Özellikle doku kültürü ile yetiştirilmiş fidan çeşitlerinin, buna soğuğa dayanıklı ve sıcaklara dayanıklı çeşitleri de ekleyebiliriz bir an önce fındıktaki üretim miktarımızın daha da aşağılara düşmemesi için önlemlerin alınması gerekiyor.

Birde en önemli nokta ölçeğin çok küçülmesi bununla ilgili toplulaştırma çalışmaları hayata geçirilmeli. Ülke meselesi olan fındık üretimi ve milli gelir durumunun miras yoluyla kişilerin inisiyatifine bırakılmaması gerektiğini düşünüyorum. Birliğin yaptığı çalışmalar cümlesinden bir şey anlamadım. Tarım İl Müdürlükleri sahada yoğun bir mesai ile bahçelerin yenilenmesine rehberlik etmeli ve bunların tamamının bir plan dahilinde ve devletin desteği ile sağlanması gerekiyor. Bunları kısaca böyle belirtmek isterim.

ALİ CEM SUCA
ANADOLU ÜPAK GENEL MÜDÜRÜ

LİSANSLI DEPOCULUK, ÜRÜN İHTİSAS BORSACILIĞI VE ARACILI SİSTEM

Tarım ve Gıda

Tarım ve gıda, günümüzün en önemli konusudur. Tarladan-çatala tarım ve gıda, hem gıda arz güvenliği bakımından, hem de kendi ayakları üzerinde duran ülke tarımı ve ülke ekonomisi bakımından çok ama çok önemlidir. Tarım ve gıda arz güvenliğinin ne derece önemli olduğu, önce pandemi, sonrasında ise Rusya- Ukrayna savaşı ile çok daha net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Pandemi sürecinde dünyanın en önemli iki buğday üreticisi, Rusya ve Ukrayna belirli dönemler itibarıyla hububat kapılarını dünyaya kapamışlardır. Rusya, Ukrayna ile savaşa girdiğinde Putin'in sadece enerji kozu olduğunu düşünenler, hububat kozunu göz ardı etmişlerdir. Ülkemizde de aynı şekilde; hem gıda hem de ekonomi açısından tarım gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Bu önemine rağmen ülkemizde tarım, gelişmiş ülkeler ile kıyaslandığında geride kalmaktadır. Bu noktada, 3 ana unsur ön plana çıkmaktadır; finansman, üretim ve dağıtım. Pek tabi ki bu noktada, en başta gelen unsur tarımın finansmanıdır.

Tarımın kalkınması ve finansmanı konusunda, en başta gelen çözüm yollarından biri Ürün İhtisas

Borsacılığı ve Lisanslı Depoculuk Sistemi'dir.

Lisanslı Depoculuk Sistemi

Ülkemizde Lisanslı Depoculuk konusundaki çalışmalar, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) öncülüğünde 1990'lı yıllarda başlamış, bilahare T.C. Tarım Bakanlığı ve T.C. Ticaret Bakanlığı'nın destek ve katkıları ile artarak devam etmiştir.

10.02.2005 tarih ve 5300 Sayılı "Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu", 17.02.2005 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş, sonrasında ikincil mevzuat olarak Yönetmelikler yayımlanmaya başlanmıştır. 26.02.2010'da bu alandaki ilk şirket olan "TMO-TOBB Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Sanayi ve Ticaret A.Ş.", TMO ve TOBB ortaklığında kurulmuştur. Sonrasında, diğer lisanslı depoların kurulması ile sistem ülke geneline yayılmıştır.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. - TÜRİB

Sistemin 2. halkası, Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nın 2018 yılında kurulması ve Spot Piyasa'nın 26

Temmuz 2019'da faaliyete başlaması ile hayata geçmiştir. 17 adet ürünün (buğday, mısır, arpa ve ayçiçeği; en fazla işlem gören ürünlerdir) lisanslı depolara depolanması ve hemen akabinde Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde Elektronik Ürün Senetlerinin (ELÜS) oluşturulmasıyla, ürün depolarda saklanırken, aynı zamanda TÜRİB'de alım-satım konu olan finansal enstrüman haline de dönüşür.

TÜRİB, 1 Nisan 2021 tarihinde Türkiye'de bir ilke imza atarak, tarımsal ürün endekslerini yayımlamaya başlamıştır. Hububat (buğday, arpa ve mısır), Buğday (ekmeklik ve makarnalık), Mısır (1. Sınıf ve 2. Sınıf) ve Arpa endeksleri canlı olarak yayımlanmaktadır.

ELÜS'ler menkul kıymet niteliğinde olmamakla birlikte, sermaye piyasalarındaki pay senetlerine benzer şekilde TÜRİB'de lisanslı depoculuk kapsamında işlem görmektedir. Aradan geçen 5 senelik süre zarfında, mudi ve yatırımcı sayısı artmış, daha şeffaf ve adil fiyat oluşumu sağlanmış olup, lisanslı depoculuk kapasiteleri de gün geçtikçe artmaktadır. Mümkün olan en kısa zamanda, mümkün olan azami oranda, hem daha fazla kişinin hem de daha fazla ürünün hem çeşit hem miktar olarak, lisanslı depoculuk sistemine dahil edilmesi önem arz etmektedir.

Sistemin ana avantajları, üreticinin ürünü elinden anında çıkarmak zorunda kalmaması (adil fiyat oluşumu), ürünlerin uzun süreler ile depolanabilmesi (gıda-arz güvenliği/stratejik ürün), fiyatların daha adil ve şeffaf bir ortamda oluşması, tarım piyasalarındaki risklerin ve fiyat belirsizliklerinin azalması ve tarımın finansman ayağında elektronik alım-satım konu olabilen finansal bir enstrüman yaratılması olarak özetlenebilir.

Bunlara ilaveten, ELÜS'lere yönelik destekler ile;

Lisanslı depolarda stoklanan tarımsal ürünlerin alım/satım işlemlerine ilişkin gelirler 2028 yılı sonuna kadar gelir vergisi (zirai faaliyetlerden doğan gelirler dahil) ve kurumlar vergisinden muaftır.

İşlemler damga vergisi ve KDV'den istisna edilmiştir.

Ziraat Bankası üzerinden ihraç edilen ELÜS tutarının %75'ine kadar azami 9 ay vadeli olarak 15 milyon TL'ye kadar faizsiz kredi verilebilmektedir. Ayrıca, lisanslı depoculuk teşvikleri de

bulunmaktadır. Temmuz 2024 sonu itibarıyla sistemde, 212 Lisanslı Depo (287 Şube), 11.250.000 ton Lisanslı Depo Kapasitesi, 212 milyar TL işlem hacmi ve 232 bin kayıtlı yatırımcı mevcuttur. Türkiye'nin yıllık hububat rekoltesinin yaklaşık %30'u lisanslı depolarda saklanabilmekte olup, söz konusu durum sistemin mevcut durumdan çok daha fazla potansiyele sahip olduğunu göstermektedir.

Aracılı Sistem ve Ürün Piyasası Aracı Kurumları (ÜPAK)

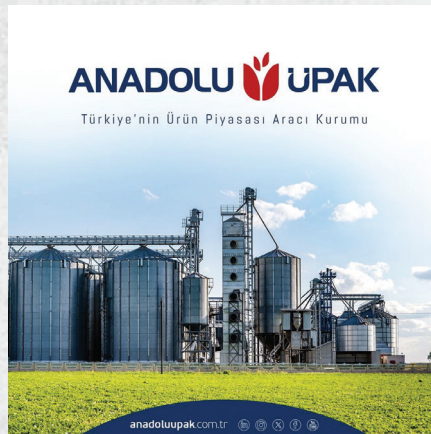
Aracılık, T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından faaliyet izni verilen ve TÜRİB tarafından Borsa Üyeliği'ne kabul edilen Ürün Piyasası Aracı Kurumları (ÜPAK) tarafından müşterilerin ELÜS ve ELÜS'e dayalı vadeli işlem sözleşmelerine ilişkin alım veya satım emirlerinin müşteri adına ve hesabına TÜRİB'e iletilmek suretiyle gerçekleştirilmesidir.

Bu noktada, ÜPAK'lar, sistemin son halkası olarak ortaya çıkmıştır. Ülkemizde Ticaret Borsalarının asgari %50 üzerinde hissesine sahip olacakları "Ürün Piyasası Aracı Kurumu" kurulması konusundaki çalışmalara 2023 yılında başlanmış olup, 6 ayrı "Ürün Piyasası Aracı Kurumu" kurulmuştur.

*Akdeniz ÜPAK

*Anadolu ÜPAK

*Borsa Konya ÜPAK

*ELÜSMarket ÜPAK

*Marmara ÜPAK

*Mezopotamya ÜPAK

2024 yılının son çeyreğinde, "Aracılı Sistem"e geçilecek ve mudi/müşteri kayıtları ile TÜRİB'e emir iletimi, ÜPAK'lar tarafından gerçekleştirilecektir. "Aracılı Sistem", tarımsal piyasalarda sermaye piyasalarının örnek alınması ve revize edilerek uyarlanması suretiyle kurgulanmıştır. Sermaye piyasası aracı kurumları ve bankalar, 31.12.2026 tarihine kadar söz konusu piyasada "aracı" olarak faaliyet gösteremeyeceklerdir.

Anadolu Ürün Piyasası Aracı Kurumu A.Ş. (Anadolu ÜPAK) Anadolu ÜPAK, 5 Ocak 2024 tarihi itibarıyla, "Türkiye'nin Ürün Piyasası Aracı Kurumu" mottosu ile 23 adet İç Anadolu ve Karadeniz Ticaret Borsası sermayedarlığı ile kurulmuştur. Mevcut durumda, 31 Ticaret Borsası sermayesinin tamamını oluşturmaktadır.

Anadolu ÜPAK neler yapacaktır?

Anadolu ÜPAK, sermaye piyasalarında bir sermaye piyasası aracı kurumu ne yapıyorsa, aynısını tarım piyasalarında gerçekleştirecektir.

- TÜRİB Spot ELÜS Piyasası'nda aracılık hizmeti verecek, mudi/yatırımcı kaydı, emir iletimi ve sonlandırmalarını kendi bünyesinde yapacak, tarımsal ürün piyasalarına, likidite, derinlik, hacim kazandıracak, hizmet sunacaktır.
- Anadolu ÜPAK, ELÜS işlemi yapmak isteyen tüm mudi/müşterilerin sisteme giriş noktası olacaktır. Yeni mudi/müşteri kaydı ve müşteri emirlerinin Anadolu ÜPAK'a iletimi, Anadolu ÜPAK'ın acenteleri (Ticaret Borsaları, Sermaye Piyasası Aracı Kurumları ve Bankalar) vasıtasıyla da yapılabilir.

TÜRİB ve Aracılı Sistem Yol Haritası Spot Piyasa

Spot piyasalarda "Aracılı Sistem"e geçişten bir sonraki aşama, "kredili işlemler, gün içi alım satımlar, açığa satış vb hizmetler" olacaktır, söz konusu hizmetler ile sermaye piyasalarından yatırımcı gelecek, işlem hacmi, likidite ve derinlik artacaktır.

Vadeli İşlemler Piyasası

Pek tabi ki, TÜRİB'in bir sonra açacağı piyasa, tarım ürünlerinin olmazsa olmazı, "Vadeli İşlemler Piyasası"dır. Bu piyasa ile sanayici ve tüccar kesimi, girdi maliyetlerini daha rahat planlayabilecek ve kendilerini "fiyat anlamında"

koruma altına alabilecektir. Ayrıca, tarımsal ürünlerle herhangi bir bağı olmayan özellikle finansal kesimden yatırımcılar, anılan piyasaya gelecek ve yatırım yapabilecektir.

Sonuç olarak; Ürün İhtisas Borsacılığı ve Lisanslı Depoculuk Sistemi, tarım piyasalarımız ve nihayetinde ülke ekonomimiz için önemli katma değer yaratan, çiftçilerimizi koruyan, vadeli işlemlerin gelmesi ile birlikte sanayici ve tüccarımızı kur ve fiyat riskinden koruyan ve tarıma finansman açılımı getiren bir sistemdir. Hızla büyümektedir ve çok yakın gelecekte, sermaye piyasalarından da

finansman ve yatırım çekmesi beklenmektedir. Aracılı Sistem ile yatırımcı tabanı genişleyecek, lisanslı depoculuk sistemi ve TÜRİB'in bilinirliği artacak ve çok daha hızlı bir şekilde ülke geneline yayılacaktır. Bu sayede, çiftçi, üretici, sanayici, tüccar ve yatırımcı hep birlikte kazanacak, tarım ve ülke ekonomimiz kalkınacaktır. tarımsal piyasalarda sermaye piyasalarının örnek alınması ve revize edilerek uyarlanması suretiyle kurgulanmıştır. Sermaye piyasası aracı kurumları ve bankalar, 31.12.2026 tarihine kadar söz konusu piyasada "aracı" olarak faaliyet gösteremeyeceklerdir. Temmuz

2019'da faaliyete başlaması ile hayata geçmiştir. 17 adet ürünün (buğday, mısır, arpa ve ayçiçeği; en fazla işlem gören ürünlerdir) lisanslı depolara depolanması ve hemen akabinde Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde Elektronik Ürün Senetlerinin (ELÜS) oluşturulmasıyla, ürün depolarda saklanırken, aynı zamanda TÜRİB'de alım-satım konu olan finansal enstrüman haline de dönüşür. TÜRİB, 1 Nisan 2021 tarihinde Türkiye'de bir ilke imza atarak, tarımsal ürün endekslerini yayımlamaya başlamıştır. Hububat (buğday, arpa ve mısır), Buğday (ekmeklik ve makarnalık), Mısır (1. Sınıf ve 2. Sınıf) ve Arpa endeksleri canlı olarak yayımlanmaktadır.

Anadolu Ürün Piyasası Aracı Kurumu A.Ş. (Anadolu ÜPAK) Anadolu ÜPAK, 5 Ocak 2024 tarihi itibarıyla, "Türkiye'nin Ürün Piyasası Aracı Kurumu" mottosu ile 23 adet İç Anadolu ve Karadeniz Ticaret Borsası sermayedarlığı ile kurulmuştur. Mevcut durumda, 31 Ticaret Borsası sermayesinin tamamını oluşturmaktadır.

Anadolu ÜPAK neler yapacaktır?

Anadolu ÜPAK, sermaye piyasalarında bir sermaye piyasası aracı kurumu ne yapıyorsa, aynıısını tarım piyasalarında gerçekleştirecektir.

- TÜRİB Spot ELÜS Piyasası'nda aracılık hizmeti verecek, mudi/yatırımcı kaydı, emir iletimi ve sonlandırmalarını kendi bünyesinde yapacak, tarımsal ürün piyasalarına, likidite, derinlik, hacim kazandıracak, hizmet sunacaktır.

- Anadolu ÜPAK, ELÜS işlemi yapmak isteyen tüm mudi/müşterilerin sisteme giriş noktası olacaktır. Yeni mudi/müşteri

kaydı ve müşteri emirlerinin Anadolu ÜPAK'a iletimi, Anadolu ÜPAK'ın acenteleri (Ticaret Borsaları, Sermaye Piyasası Aracı Kurumları ve Bankalar) vasıtasıyla da yapılabilecektir.

TÜRİB ve Aracılı Sistem Yol Haritası

Spot Piyasa

Spot piyasalarda "Aracılı Sistem"e geçişten bir sonraki aşama, "kredili işlemler, gün içi alım satımlar, açığa satış vb hizmetler" olacaktır, söz konusu hizmetler ile sermaye piyasalarından yatırımcı gelecek, işlem hacmi, likidite ve derinlik artacaktır.

Vadeli İşlemler Piyasası

Pek tabi ki, TÜRİB'in bir sonra açacağı piyasa, tarım ürünlerinin olmazsa olmazı, "Vadeli İşlemler Piyasası"dır. Bu piyasa ile sanayici ve tüccar kesimi, girdi maliyetlerini daha rahat planlayabilecek ve kendilerini "fiyat anlamında" koruma altına alabilecektir. Ayrıca, tarımsal ürünlerle herhangi bir bağı olmayan özellikle finansal kesimden yatırımcılar, anılan piyasaya gelecek ve yatırım yapabilecektir.

Sonuç olarak; Ürün İhtisas Borsacılığı ve Lisanslı Depoculuk Sistemi, tarım piyasalarımız ve nihayetinde ülke ekonomimiz için önemli katma değer yaratan, çiftçilerimizi koruyan, vadeli işlemlerin gelmesi ile birlikte sanayici ve tüccarımızı kur ve fiyat riskinden koruyan ve tarıma finansman açılımı getiren bir sistemdir. Hızla büyümektedir ve çok yakın gelecekte, sermaye piyasalarından da finansman ve yatırım çekmesi beklenmektedir. Aracılı Sistem ile yatırımcı tabanı genişleyecek, lisanslı depoculuk sistemi ve TÜRİB'in bilinirliği artacak ve çok daha hızlı bir şekilde ülke geneline yayılacaktır. Bu sayede, çiftçi, üretici, sanayici, tüccar ve yatırımcı hep birlikte kazanacak, tarım ve ülke ekonomimiz kalkınacaktır.

**Aracılı Sistem ile
TÜRİB ELÜS Piyasasında
Likidite Artacak**

Aracılı sisteme geçişle birlikte
**Mudi ve yatırımcılar, farklı fiyat seviyelerinde
daha fazla alıcı ve satıcı bulabilecek**

ANADOLU ÜPAK

anadolupak.com.tr

**Aracılı Sistem ile
Daha Fazla Mudi ve Yatırımcı
Lisanslı Depoculuk Sisteminde**

Anadolu ÜPAK, şube ve acenteleri (ticaret borsaları, banka ve sermaye piyasası aracı kurumları) vasıtasıyla, sahaya ve **daha çok kişiye** ulaşacaktır.

ANADOLU ÜPAK

anadolupak.com.tr

ANADOLU ÜPAK
Türkiye'nin Ürün Piyasası Aracı Kurumu

**Güçlü Ortaklık Yapısı
Güçlü Sermaye**

Anadolu ÜPAK, 31 Ticaret Borsası ortaklığı ve 35 Milyon TL sermaye ile faaliyete geçiyor

Yola Çıkıyoruz

anadolupak.com.tr

Malzeme Listesi

- 3 YK Esmer Şeker
- 3 YK Sıcak Su
- 1 SB Fındık (Kavrulmuş)
- 8-10 SB Karışık Yeşillik
- 2 SB Ortadan İkiye Ayrılmış Vişne
- 1 SB Yaban Mersini
- 1/2 SB Keçi Peyniri
- 2 YK Balzamik Sirke
- 3 YK Zeytinyağı

KIRMIZI MEYVELİ KEÇİ PEYNİRLİ SALATA

Izgaranızı ısıtın. Vişneleri bir kaseye alın. Üzerlerine zeytinyağı gezdirin. 5 dakika vişneler yumuşayana kadar ızgarada pişirin. Yeşillikleri bir kaseye alın. Üzerlerine vişne, yaban mersini, keçi peyniri ve fındıkları koyun. Balzamik sirke ve zeytinyağını üzerlerinden gezdirin.

Malzeme Listesi

- 2 YK Hardal
- 1 Adet Yumurta
- 1/2 SB Galeta Unu
- 1/3 SB Fındık (Doğranmış)
- 1 TK Kekik
- 4 Adet Tavuk Göğüsü
- 1+1/2 YK Zeytinyağı

FINDIK KEKİKLİ TAVUK

Fırını 200 dereceye ayarlayın. Yumurta ve hardalı çırpın. Galeta unu ve kekiği karıştırın. Fındıkları bir tabağa alın. Tavukları tuz ve karabiberle tatlandırın. Tavukları önce yumurtaya sonra galeta ununa en son da fındığa bulayın. Zeytinyağını tavaya alın ve ısıtın. 3 dakika arkalı önlü tavuğu kızartın. Fırın tepsisine alın. 15- 20 dakika pişirin ve servis edin.

AYLIK İHRACAT VERİLERİ (1-30 NİSAN)

ÜLKELERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜLKELER	NİSAN			
	2023	2024	Değ. (%)	Pay (%)
ALMANYA	32.057	47.104	46,94%	26,35%
İTALYA	13.006	30.654	135,70%	17,15%
FRANSA	11.057	12.636	14,28%	7,07%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.458	9.283	70,08%	5,19%
POLONYA	6.207	6.793	9,43%	3,80%
BREZİLYA	3.861	6.786	75,74%	3,80%
İSVİÇRE	4.450	5.457	22,63%	3,05%
AVUSTURYA	4.154	5.323	28,15%	2,98%
İSPANYA	3.495	5.215	49,21%	2,92%
HOLLANDA	4.302	5.077	17,99%	2,84%
İLK 10 ÜLKE TOPLAM	88.047	134.326	52,56%	75,14%
DİĞER ÜRÜNLER	36.148	44.431	22,91%	24,86%
GENEL TOPLAM	124.196	178.757	43,93%	100,00%

GENEL SEKRETERLİKLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

GENEL SEKRETERLİK	2023	2024	Değ. (%)	Pay (%)
KİB	74.906	126.314	68,63%	70,66%
İİB	37.442	38.803	3,64%	21,71%
DKİB	5.150	6.205	20,50%	3,47%
DİĞER	6.698	7.436	11,00%	4,16%
GENEL TOPLAM	124.196	178.757	43,93%	100,00%

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

MAL GRUPLARI	2023	2024	Değ. (%)	Pay (%)
İÇ FINDIK	64.695	103.470	59,94%	57,88%
İŞLENMİŞ FINDIK	59.449	74.693	25,64%	41,78%
KABUKLU FINDIK	52	103	98,47%	0,06%
BİTKİSEL YAĞLAR	-	491	N/A	0,27%
GENEL TOPLAM	124.196	178.757	43,93%	100,00%

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

MAL GRUPLARI	2023	2024	Değ. (%)	Pay (%)
İÇ FINDIK	10.232	12.105	18,31%	56,27%
İŞLENMİŞ FINDIK	9.102	9.236	1,47%	42,93%
KABUKLU FINDIK	18	23	33,03%	0,11%
BİTKİSEL YAĞLAR	-	150	N/A	0,70%
GENEL TOPLAM	19.352	21.515	11,17%	100,00%

12 AYLIK İHRACAT VERİLERİ (1 MAYIS 2023 - 30 NİSAN 2024)

ÜLKELERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

ÜLKELER	01 NİSAN – 31 MART (12 AYLIK)			
	2022-2023	2023-2024	Değ. (%)	Pay (%)
ALMANYA	460.757	545.543	18,40%	26,34%
İTALYA	322.973	356.479	10,37%	17,21%
FRANSA	120.144	141.586	17,85%	6,84%
POLONYA	79.830	105.821	32,56%	5,11%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	51.563	79.008	53,23%	3,81%
HOLLANDA	59.091	74.293	25,73%	3,59%
AVUSTURYA	58.000	71.432	23,16%	3,45%
İSVİÇRE	54.930	66.076	20,29%	3,19%
İSPANYA	49.551	65.456	32,10%	3,16%
BELÇİKA	40.304	46.504	15,39%	2,25%
İLK 10 ÜLKE TOPLAM	1.297.143	1.552.198	19,66%	74,94%
DİĞER ÜRÜNLER	407.220	519.025	27,46%	25,06%
GENEL TOPLAM	1.704.363	2.071.223	21,52%	100,00%

GENEL SEKRETERLİKLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

GENEL SEKRETERLİK	01 MAYIS – 30 NİSAN (12 Aylık)			
	2022-2023	2023-2024	Değ. (%)	Pay (%)
KİB	986.451	1.118.326	13,37%	53,99%
İİB	589.800	750.208	27,20%	36,22%
DKİB	47.283	101.260	114,16%	4,89%
DİĞER	80.829	101.429	25,49%	4,90%
GENEL TOPLAM	1.704.363	2.071.223	21,52%	100,00%

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN DOLAR)

MAL GRUPLARI	01 MAYIS – 30 NİSAN (12 Aylık)			
	2022-2023	2023-2024	Değ. (%)	Pay (%)
İÇ FINDIK	935.344	1.119.067	19,64%	54,03%
İŞLENMİŞ FINDIK	766.161	947.937	23,73%	45,77%
KABUKLU FINDIK	1.448	1.485	2,52%	0,07%
BİTKİSEL YAĞLAR	1.410	2.733	93,92%	0,13%
GENEL TOPLAM	1.704.363	2.071.223	21,52%	100,00%

MAL GRUPLARINA GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON)

MAL GRUPLARI	01 MAYIS – 30 NİSAN (12 Aylık)			
	2022-2023	2023-2024	Değ. (%)	Pay (%)
İÇ FINDIK	163.074	157.019	-3,71%	53,78%
İŞLENMİŞ FINDIK	128.294	133.833	4,32%	45,84%
KABUKLU FINDIK	491	418	-15,02%	0,14%
BİTKİSEL YAĞLAR	316	686	117,27%	0,24%
GENEL TOPLAM	292.175	291.956	-0,08%	100,00%

ÜRÜNLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (BİN \$) (12 AYLIK)

ÜRÜNLER	2022-2023	2023-2024	Değ. (%)	Pay (%)
KABUKSUZ FINDIK (STANDART I)*	417.976	418.658	0,16%	20,21%
KAVRULMUŞ BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ > 1 KG	253.772	295.122	16,29%	14,25%
FINDIK PÜRESİ (FÜRE)	193.207	232.774	20,48%	20,48%
KABUKSUZ FINDIK- (DİĞER STANDART)*	212.401	212.401	6,87%	6,87%
KABUKSUZ FINDIK (STANDART EKSTRA)*	138.201	237.690	71,99%	11,48%
KIYILMIŞ FINDIK ** -AMBALAJ > 1 KG	177.220	212.264	19,77%	10,25%
KABUKSUZ FINDIK (STANDART II)*	134.317	171.507	27,69%	8,28%
KAVRULMUŞ. BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK - AMBALAJ > 1 KG	62.659	102.892	64,21%	4,97%
BEYAZLATILMIŞ KABUKSUZ FINDIK-AMBALAJ > 1 KG	49.270	67.997	38,01%	3,28%
DİĞER KABUKSUZ FINDIKLAR-TAZE.KURUTULMUŞ	11.501	23.870	107,55%	1,15%
İLK 10 ÜRÜN TOPLAM	1.650.523	1.989.760	20,55%	96,07%
DİĞER ÜRÜNLER	53.839	81.462	51,31%	3,93%
GENEL TOPLAM	1.704.363	2.071.223	21,52%	100,00%

ÜRÜNLERE GÖRE FINDIK VE MAMULLERİ İHRACATI (TON) (12 AYLIK)

ÜRÜNLER	2022-2023	2023-2024	Değ. (%)	Pay (%)
KABUKSUZ FINDIK (STANDART I)*	71.687	57.329	-20,03%	19,64%
FINDIK PÜRESİ (FÜRE)	37.202	38.937	4,66%	13,34%
KAVRULMUŞ. BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK-AMBALAJ > 1 KG	37.990	37.086	-2,38%	12,70%
KABUKSUZ FINDIK (STANDART EKSTRA)*	23.591	34.481	46,16%	11,81%
KABUKSUZ DİĞER STANDART FINDIK *	37.110	30.303	-18,34%	10,38%
KIYILMIŞ FINDIK ** -AMBALAJ > 1 KG	29.370	29.790	1,43%	10,20%
KABUKSUZ FINDIK (STANDART II)*	24.962	25.220	1,03%	8,64%
KAVRULMUŞ. BÜTÜN HALDEKİ KABUKSUZ FINDIK	11.243	14.529	29,22%	4,98%
BEYAZLATILMIŞ KABUKSUZ FINDIK-AMBALAJ > 1 KG	7.412	8.137	9,77%	2,79%
DİĞER KABUKSUZ FINDIKLAR-*	2.064	3.745	81,51%	1,28%
İLK 10 ÜRÜN TOPLAM	282.631	279.557	-1,09%	95,75%
DİĞER ÜRÜNLER	9.545	12.398	29,90%	4,25%
GENEL TOPLAM	292.175	291.956	-0,08%	100,00%

* Taze Kurutulmuş

** Beyazlatılmış Kavrulmuş Kabuksuz Fındıktan Mamul

GİRESUN TİCARET BORSASI

2024 YILI NİSAN AYI BÜLTENİ

2023 ÜRÜNÜ KABUKLU FINDIKLARIN TAHMİNİ REKOLTE VE BORSALARDA İŞLEM GÖREN (müstahsil satışı) MİKTARLARINI GÖSTEREN TABLO

İL - İLÇE ADI	İŞLEM GÖREN MİKTARLAR (TON)			TAHMİNİ REKOLTE (TON)
	ÖNCEKİ AYLAR TOPLAMI	MART 2024 TOPLAMI (**)	GENEL TOPLAM	
GİRESUN	29.697	3.334	33.031	91.671
ORDU	62.763	7.859	70.622	150.441
ÜNYE	17.769	3.898	21.667	26.497
FATSA	11.454	1.114	12.568	21.900
SAMSUN	12.801	1.310	14.111	34.307
TERME	5.008	748	5.756	37.392
ÇARŞAMBA	31.102	1.958	33.060	50.815
BAFRA	106	0	106	1.950
SINOP (*)	0	0	0	1.423
TRABZON	14.776	1.913	16.689	39.492
RİZE	267	0	267	1.264
GÜMÜŞNANE (*)	0	0	0	1.040
ARTVİN (*)	0	0	0	4.891
TOKAT	26	12	38	3.604
ARA TOPLAM	185.769	22.146	207.915	466.687
DÜZCE / BOLU	33.609	1.833	35.442	71.184
SAKARYA	81.122	6.385	87.507	89.123
AKYAZI	5.499	573	6.072	10.908
KASTAMONU	90	0	90	6.671
ZONGULDAK (*)	0	0	0	46.930
İSTANBUL/KOCAELİ (*)	271	4	275	12.833
BARTIN / DİĞER (*)	0	0	0	13.593
ARA TOPLAM	120.591	8.795	129.386	251.243
GENEL TOPLAM	306.360	30.941	337.301	717.930

Kaynak: Giresun Ticaret Borsası ve İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri, (*)Ticaret Borsaları olmadığından tesciller yakın borsalarda yapılmaktadır. (**)Ticaret Borsalarında müstahsil satışlı işlemler 1 ay sonra tescil edilmektedir.

01 EYLÜL 2023-30 NİSAN 2024 DÖNEMİNDE KAYDA ALINAN TÜRKİYE FINDIK İHRACATI

2023/2024 SEZONU	Toplam (Ton/İç)	Değer Tutarı (\$)
GENEL TOPLAM	213.338,0	1.591.745.456,0
01/09/2023-31/03/2024 tarihleri arası ihracat miktarı		
192.034,0 ton		
1.413.807.470 \$		

Kaynak: Karadeniz İhracatçı Birlikleri

BORSAMIZDA İŞLEM GÖREN HAZIR MÜSTAHSİL BRÜT SATIŞ FİYATLARI

Nisan 2024	EN AZ FİYAT (₺)	EN ÇOK FİYAT (₺)	ORTALAMA FİYAT (₺)
TOMBUL Kabuklu Findık	0,00	0,00	0,00
SIVRI Kabuklu Findık	0,00	0,00	0,00
KARA Kabuklu Findık	0,00	0,00	0,00

Kaynak: Giresun Ticaret Borsası

2023/24 SEZONU TÜRKİYE FINDIK İHRACATI

2023-24 ihracat sezonunun ilk sekiz ayını teşkil eden 01 Eylül 2023 – 30 Nisan 2024 döneminde gerçekleşen Türkiye fındık ihracatına ilişkin bilgiler, son 2 sezon ile karşılaştırmalı olarak aşağıya çıkarılmıştır.

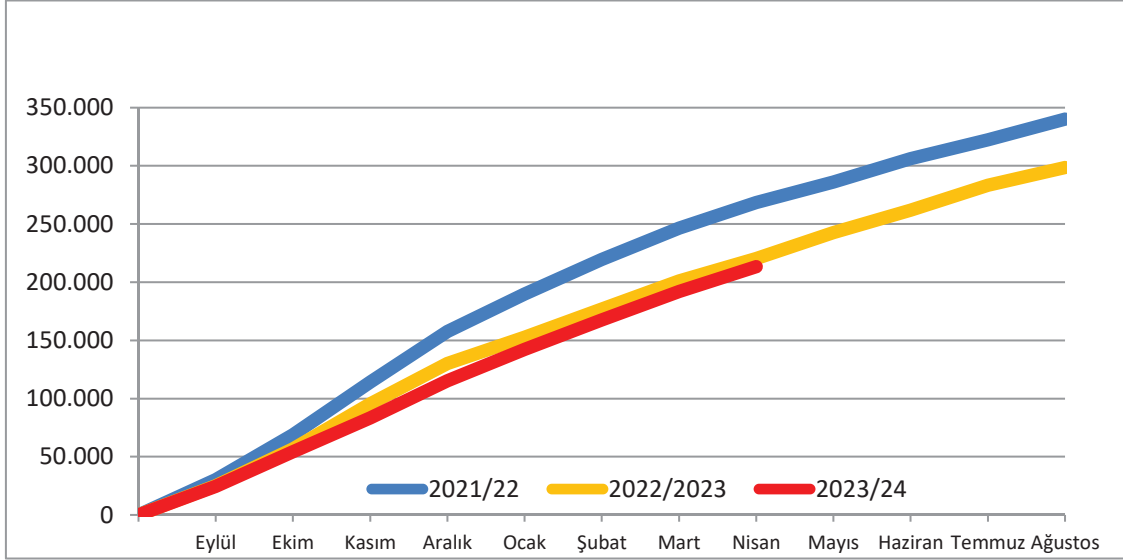
Kamuoyuna saygı ile arz ederiz. 03.05.2024

Karadeniz Fındık ve Mamulleri İhracatçıları Birliği

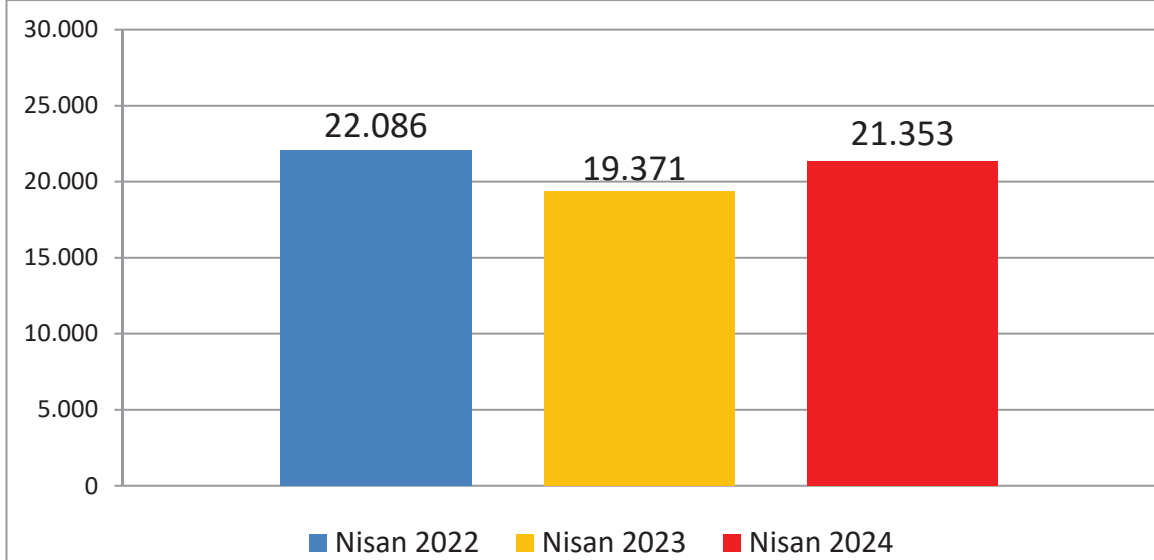
Dönem	Miktar (Ton/İç)	Değer (\$)
01 Eylül 2023 – 30 Nisan 2024	213.338	1.591.745.456
01 Eylül 2022 – 30 Nisan 2023	220.466	1.316.179.769
01 Eylül 2021 – 30 Nisan 2022	268.435	1.596.124.193

Dönem	Miktar (Ton/İç)	Değer (\$)
01-30 Nisan 2024	21.353	178.265.987
01-30 Nisan 2023	19.371	124.398.741
01-30 Nisan 2022	22.086	125.034.726

Türkiye Fındık İhracatı (Ton/İç)

Türkiye Fındık İhracatı (Ton/İç)

Tirebolu

YENİ

*Findık[®]
Bahçem*

Has Fındığın Haz Bahçesi

fındıkçarşısı

Dünyanın en kaliteli Giresun Tombul Fındık ürünleri
Giresun Ticaret Borsası garantisi altında bu adreste...

www.findikcarsisi.com